

LEERPLAN SECUNDAIR ONDERWIJS

Vak:	AV FRANS	
	Basisvorming en specifiek gedeelte	2/2 lt/w
	BV + SG Handel (+1/1 lt/w)	
	BV + SG Hotel (+1/1 lt/w)	
	BV + SG Onthaal en public relations (+1/1 lt/w)	
	BV + SG Toerisme (+1/1 lt/w)	
	BV + SG Secretariaat-talen (+2/2 lt/w)	
Onderwijsvorm:	TSO-KSO	
Graad:	derde graad	
Leerjaar:	eerste en tweede leerjaar	
Leerplannummer:	2014/020 (vervangt 2005/060 en 2005/061)	
Nummer inspectie:	2014/1031/1//V18 (vervangt 2005/10//1/D/BV/1/III/ /D/ 2005/11//1/D/BS/1/III/ /D/)	

Go!2020
samen dromen
vormgeven

GO! onderwijs van de
Vlaamse Gemeenschap

INHOUD

Visie	2
Beginsituatie	3
Algemene doelstellingen	5
Opbouw van de leerplandoelen sjabloon	6
Hoe de leerplandoelstellingen correct lezen en gebruiken?	6
Tekstkenmerken	8
Luisteren en kijken.....	11
Lezen	20
Spreken	29
Mondelinge interactie	35
Schrijven	41
Kennis.....	46
Attitudes*	58
Algemene pedagogisch-didactische wenken	61
Minimale materiële vereisten	62
Evaluatie	63
Algemene principes	63
Wenken bij evaluatie	63
Dagelijks werk	63
Examens.....	64
Bibliografie en sitografie	65

VISIE

Het Pedagogisch Project van het GO! beoogt een vreemdetalenonderwijs dat praktisch, actief en communicatief gericht is. Het gaat om vreemdetalenonderwijs dat bijdraagt aan de vorming van jongeren die zich vlot in de vreemde taal kunnen uitdrukken in authentieke communicatieve situaties, die plezier beleven aan de communicatie met anderen en aan het leren van taal en cultuur. Hiernaast gaat het ook om vreemdetalenonderwijs dat de ontwikkeling ondersteunt van attitudes als openheid, inlevingsvermogen, intellectuele nieuwsgierigheid en kritische zin.

Met deze visie onderschrijft het Pedagogisch Project voor vreemdetalenonderwijs van het GO! het gedachtengoed van de geactualiseerde eindtermen van de Vlaamse Overheid.

Over het belang van meertaligheid bestaat weinig twijfel. De Europese en zelfs mondiale positie van Vlaanderen en zijn specifieke ligging in een drietalig land, maken dat **meertaligheid** niet alleen een enorme troef is, maar zelfs een noodzaak. Het Vlaamse onderwijs wil tegemoetkomen aan een van de doelstellingen van de Europese Unie die stelt dat elke EU-burger naast zijn moedertaal ook minstens twee vreemde talen moet beheersen om het op persoonlijk, maatschappelijk en economisch vlak beter te doen.

BEGINSITUATIE

WELKE VOORKENNIS?

In de **tweede graad** hebben de leerlingen gedurende het eerste en het tweede leerjaar drie uur Frans gekregen in de basisvorming ASO of KSO/TSO. Daarnaast hebben sommige leerlingen een of twee extra uren Frans gevolgd via het complementair of specifiek gedeelte. Voor de invulling van deze extra lestijden voorziet het leerplan van de tweede graad KSO/TSO geen bijkomende leerplandoelen, maar worden er modules voor verdieping aangeboden.

Het is uiterst belangrijk dat de leraar¹ van de derde graad het leerplan van de tweede graad KSO/TSO grondig doorneemt om zo een duidelijk zicht te krijgen op het beheersingsniveau dat hij van de leerlingen kan verwachten.

Bij het ontwikkelen van dit leerplan werd de **leerlijn** die loopt van de derde graad van het basisonderwijs tot en met de derde graad van het secundair onderwijs sterk bewaakt. Zowel visie als inhoud van dit leerplan sluiten nauw aan op dat van de tweede graad. U vindt in de virtuele klas Frans op smartschool de leerlijnen doorheen alle eindtermen Frans en dit zowel voor de taaltaken, de tekstkenmerken, de strategieën, de functionele kennis als de attitudes.

Om de voorkennis van onze leerlingen algemeen te typeren, grijpen we terug naar het gemeenschappelijk **Europees Referentiekader** voor Moderne Vreemde Talen (ERK)². Dit kader maakt het mogelijk om taalbeheersing te beschrijven en beoordelen aan de hand van eenduidige criteria. Zowel in Vlaanderen als in internationaal verband vergemakkelijkt dit vergelijkingen tussen opleidingsaanbod en inpassing in de arbeidswereld.

Het ERK onderscheidt zes beheersingsniveaus van een vreemde taal:

- de basisgebruiker: niveaus A1 en A2;
- de onafhankelijke gebruiker: niveaus B1 en B2;
- de vaardige gebruiker: niveaus C1 en C2

Elk van deze zes niveaus wordt beschreven aan de hand van een reeks descriptoren (*can do*-statements) die weergeven wat iemand op een bepaald niveau kan doen en dit in de vijf vaardigheden.

Op het einde van de tweede graad worden voor de verschillende vaardigheden volgende ERK niveaus voorop gesteld:

	Luisteren	Lezen	Spreken	Mondel. interactie	Schrijven
2 aso	A 2/B 1	A 2/B 1	B 1	B 1	B 1
2 kso/tso	A 2	A 2	A 2	A 2	A 2

¹ Overall waar leraar staat is ook de vrouwelijke equivalent inbegrepen. Dubbele aanduidingen zouden de leesbaarheid schaden.

² Voor meer informatie over het ERK: zie de virtuele klas Frans op Smartschool.

Globaal genomen betekent dit dat de leerlingen bij de aanvang van de derde graad een brede basis hebben en in staat zijn om zinnen en regelmatig voorkomende uitdrukkingen te begrijpen die verband houden met vertrouwde zaken uit het dagelijks leven, de school, de vrije tijd. Zij kunnen communiceren in simpele en alledaagse taken die een eenvoudige en directe uitwisseling over vertrouwde en alledaagse kwesties vereisen. Zij kunnen in eenvoudige bewoordingen een beschrijving geven van aspecten uit de eigen achtergrond, de onmiddellijke omgeving en op het vlak van directe behoeften.

Leerlingen starten uiteraard niet allemaal met dezelfde achtergrond. De ene leerling heeft meer **buitenschools contact met Frans dan de andere**. Dit contact heeft een sterke invloed op de taalvaardigheid en op de attitude van de leerlingen t.a.v. de taal. Zo spreken heel wat leerlingen in Brussel en in gemeenten met taalfaciliteiten thuis Frans. Er zijn echter ook leerlingen die nauwelijks voorkennis Frans hebben, zoals ex-OKAN leerlingen en Nederlandse leerlingen die in Vlaanderen secundair onderwijs komen volgen.

Onvermijdelijk zullen leraren hierop moeten inspelen en na een **diagnose van de beginsituatie**³ op zoek moeten gaan naar mogelijkheden voor **differentiatie**. In het hoofdstuk “Differentiëren in allerlei variaties” gaan we hier dieper op in.

WELKE DOELGROEP(EN)?

Dit leerplan is bestemd voor KSO en voor TSO-richtingen met 2, 3 of 4 uren Frans. De leerplanmakers hebben ervoor gekozen om een **gemeenschappelijk leerplan met verdieping voor het specifiek gedeelte** te ontwikkelen, omdat dit de gebruiksvriendelijkheid en de samenhang ten goede komt. Leraren die les geven in verschillende KSO/TSO-richtingen kunnen aldus met één en hetzelfde leerplan werken. Hierbij moet de school er wel over waken dat de specificiteit van de verschillende richtingen bewaard blijft: het samen zetten van klasgroepen uit verschillende richtingen is niet bevorderlijk voor de leerplanrealisatie.

Om in te spelen op belangrijke competenties binnen het beroepsprofiel is het belangrijk dat de leraar in de derde graad in de extra uren van het specifiek gedeelte studierichtings-specifieke teksten en taaltaken aanbiedt. Zo kan hij de leerlingen voorbereiden op de vervolgopleidingen. Voor Handel, Hotel, Toerisme en Onthaal en public relations is daarvoor 1 extra lestijd voorzien, voor Secretariaat-talen 2 lestijden. De leraar kan hiervoor gebruik maken van de extra voorbeelden die in dit leerplan zijn opgenomen.

Voor toerisme opteert de school er best voor om het specifiek gedeelte in te vullen op basis van het geïntegreerd leerplan toerisme. Dat betekent dat het 1 uur extra Frans volledig in functie staat van het realiseren van de leerplandoelstellingen van andere vakken van het specifiek gedeelte, met name aardrijkskunde, geschiedenis, public relations, toegepaste informatica, dactylografie en toerisme.

De verdieping voor het specifieke gedeelte vindt u terug:

- onder de vorm van voorbeelden van meer studierichtingspecifieke taaltaken (vermeld in een tabel onder elke vaardigheid);
- in de woordvelden en functionele grammaticale items.

Met dit graadleerplan kan de leraar zelf beslissen wat in het eerste of in het tweede leerjaar van de derde graad behandeld wordt. Het is aan de leraar om dit te concretiseren aan de hand van een **evenwichtig jaarplan**. De coördinatie van deze jaarplannen over jaren en graden heen is een belangrijk aandachtspunt voor de vakgroep.

³ U vindt mogelijke bronnen in de virtuele klas Frans.

ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Het Pedagogisch Project van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap wil vrije mensen vormen die intellectueel nieuwsgierig blijven met een levenslange bereidheid tot studie en vorming, vanuit ervaringsgerichtheid. Het streeft een dynamisch mens- en maatschappijbeeld na en het draagt bij tot de vorming van mensen die willen communiceren “in een open geest en met belangstelling en respect voor de cultuur van de gebieden waar de vreemde taal gesproken wordt”.

De algemene doelstellingen van het moderne vreemdetalenonderwijs over alle graden sluiten hierop aan:

- leerlingen gebruiken taal als een interactief communicatiemiddel, zowel binnen als buiten de klas;
- leerlingen kunnen hun taalgebruik afstemmen op het doel van de taalkaak;
- leerlingen beheersen de nodige ondersteunende kennis (woorden, grammaticale constructies, socioculturele aspecten) voor het uitvoeren van de taalkaak;
- leerlingen beheersen de nodige strategieën om hun taalkaak tot een goed einde te brengen;
- leerlingen beleven plezier aan taal leren en aan intercultureel contact met anderstaligen.

Om het globale beheersingsniveau op het einde van de derde graad te typeren, grijpen we opnieuw terug naar de ERK-niveaus (cf. Beginsituatie):

	Luisteren	Lezen	Spreken	Mondelinge interactie	Schrijven
3 KSO/TSO	A 2/B1	A 2/B1	A 2/B1	A 2/B1	A 2

Sommige leerlingen beschikken over meer dan 1 extra lestijd Frans uit het specifiek gedeelte. Voor deze leerlingen kunnen we streven naar een verankering van het niveau B1 (A2/B1) voor schrijven).

OPBOUW VAN DE LEERPLANDOELLEN SJABLOON

De doelstellingen in dit leerplan komen overeen met de eindtermen, die in de sjabloon rechts bovenaan aangeduid worden met hun decretaal nummer.

Er werd getracht elke doelstelling te concretiseren aan de hand van enkele can do-statements⁴. Deze moeten louter beschouwd worden als mogelijke voorbeelden, als inspiratie voor andere mogelijke realisaties en niet als verplichte leerinhoud. Naast elk voorbeeld vindt u een verwijzing naar de tekstsoort waarop deze concretisering van toepassing

Dit leerplan laat de leraar de nodige vrijheid om zelf de middelen te kiezen waarmee hij de leerplandoelstellingen wil realiseren. Bij de aanvang van het schooljaar bepaalt de leraar welke leerinhouden hij wil aanbrengen, inoefenen en evalueren opdat de leerlingen de leerplandoelstellingen kunnen realiseren. Om oordeelkundig te kunnen kiezen, houdt hij rekening met:

- de leerplandoelstellingen die het vorige schooljaar⁵ bereikt werden;
- het profiel van de doelgroep (leerstijl⁶, noden, motivatie);
- de leefwereld en belangstellingssfeer van de leerlingen;
- de authenticiteit en maatschappelijke relevantie van de teksten;
- de specificiteit van de studierichting.

HOE DE LEERPLANDOELSTELLINGEN CORRECT LEZEN EN GEBRUIKEN?

Om efficiënt en correct met dit leerplan aan de slag te kunnen gaan, is het belangrijk dat de gebruikte begrippen eerst scherp gesteld worden.

VIJF VAARDIGHEDEN

Zoals in het “Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen” worden de eindtermen ingedeeld in vijf vaardigheden i.p.v. vier: luisteren en kijken, lezen, spreken, mondelinge interactie en schrijven. De vroegere ‘spreek- en gespreksvaardigheid’ is dus opgesplitst in ‘spreken’ en ‘mondelinge interactie’, waarmee de klemtoon meer komt te liggen op de communicatieve vaardigheid. De leerplandoelstellingen worden beschreven per vaardigheid, hoewel in de lespraktijk luisteren, lezen, mondelinge interactie, spreken en schrijven zoveel mogelijk geïntegreerd worden aangeboden.

TAALTAKEN

De leerplandoelstellingen beschrijven taaltaken die leerlingen in relevante communicatieve situaties moeten kunnen uitvoeren. Taaltaken worden geformuleerd met behulp van handlingswerkwoorden, zoals achterhalen, herkennen, selecteren, nazeggen, invullen ...

TEKSTEN, TEKSTSOORTEN, TEKSTKENMERKEN

Alle taaltaken hebben betrekking op ‘**teksten**’, hiermee wordt bedoeld alles wat leerlingen beluisteren en lezen maar ook schrijven en zeggen. Teksten worden op basis van hun meest dominante kenmerk ingedeeld in vijf tekstsoorten.

⁴ Een reeks zinnen (can do's) die uitdrukken wat iemand binnen een welbepaalde taaltaak of context moet kunnen doen met de taal.

⁵ We onderlijnen nogmaals het belang van duidelijke afspraken met de collega van het vorige jaar.

⁶ Leerstijlen hebben betrekking op de wijze van waarnemen, probleemoplossend leren, denken en verwerven van vaardigheden waaraan de leerling de voorkeur geeft.

Tekstsoort	Dominant kenmerk	Voorbeelden
Informatieve teksten	het overbrengen van informatie	schema, tabel, artikel, nieuwsitem, mededeling, folder, verslag, formulier, brief, e-mail, documentaire, interview, gesprek, uiteenzetting (door de leraar)
Prescriptieve teksten	het rechtstreeks sturen van het handelen van de ontvanger	instructie (m.b.t. klasgebeuren), opschrift, waarschuwing, gebruiksaanwijzing, handleiding, publieke aankondiging, reclameboodschap
Narratieve teksten	het verhalend weergeven van feiten en gebeurtenissen	reportage, scenario, relaas, interview, hoorspel, verhaal, film, feuilleton, reisverhaal
Artistiek-literaire teksten	expliciete aanwezigheid van de esthetische component	gedicht, chanson, kortverhaal, roman, toneel, stripverhaal
Argumentatieve teksten	het opbouwen van een redenering	pamflet, betoog, essay, discussie, debat

De moeilijkheidsgraad van een tekst wordt bepaald door de tekstsoort (een literaire tekst is doorgaans moeilijker dan een informatieve tekst), door de taaltaak (luidop lezen is makkelijker dan navertellen) en door een aantal intrinsieke **kenmerken** van die tekst. Zij worden geformuleerd onder volgende items:

- onderwerp (bijv. eigen leefwereld en dagelijks leven);
- taalgebruikssituatie (bijv. gericht tot de leerling, met visuele ondersteuning);
- structuur, samenhang en lengte (bijv. af en toe iets langere teksten, eenvoudig samengestelde zinnen);
- uitspraak, articulatie en intonatie (bijv. zorgvuldige articulatie, beperkt aantal uitspraakfouten);
- tempo en vlotheid (bijv. normaal tempo, slechts sporadisch onderbrekingen);
- woordenschat en taalvariëteit (bijv. eenduidig in de context, standaardtaal).

VERWERKINGSNIVEAUS

Ook het verwerkingsniveau beïnvloedt de moeilijkheidsgraad van een taaltaak. Er bestaan vier verwerkingsniveaus waarbij het volgende niveau telkens het voorafgaande niveau insluit:

- **kopiërend niveau:** teksten of woorden letterlijk weergeven (nazeggen, voorlezen, overschrijven); er gebeurt hier geen verwerking van de aangeboden informatie;
- **beschrijvend niveau:** de beluisterde of gelezen informatie inhoudelijk opnemen zoals ze wordt aangeboden of de informatie mondeling of schriftelijk weergeven zoals ze zich heeft voorgedaan: in de informatie als zodanig wordt geen “transformatie” aangebracht; men neemt van de structuur meer over dan dat men ze wijzigt;
- **structurerend niveau:** afhankelijk van het gestelde doel de informatie selecteren en op persoonlijke en overzichtelijke wijze ordenen; de eigen inbreng in formulering en structurering is groter dan hetgeen wordt overgenomen;
- **beoordelend niveau:** de informatie achterhalen, op een persoonlijke wijze ordenen én beoordelen op basis van informatie uit andere bronnen.

STRATEGIEËN

Taalonderwijs is vooral onderwijs in vaardigheden, maar ook onderwijs in het **leren verwerven van die vaardigheden**.

Leerlingen hebben er baat bij zich bewust te zijn van hun taalleerproces, van wat voor hen efficiënte en minder efficiënte aanpakken zijn. Zij zullen maar zelfstandige leerders en vaardige taalgebruikers worden indien zij verschillende strategieën flexibel kunnen inzetten en kunnen reflecteren op hun eigen gebruik van strategieën.

Een strategie is een doelgerichte cognitieve operatie die de uitvoering van een taak vergemakkelijkt, met andere woorden: een strategie helpt een taalgebruiker om een taalkaak gericht en efficiënter uit te voeren. Het werken aan strategieën betekent dat we de leerlingen bewust/expliciet een taalkaak *leren* uitvoeren. Leerlingen worden hier ook intensief op getraind in de lessen Nederlands. Het is dus belangrijk de leerlingen te wijzen op de inzetbaarheid van deze aangeleerde strategieën bij het uitvoeren van taaltaken in een vreemde taal.

KENNIS

Vaardigheden en kennis horen onlosmakelijk samen. Inzicht in allerlei taalverschijnselen en reflectie op het eigen taalgebruik en dat van anderen bevorderen de taalvaardigheid. Daarom werden in de nieuwe eindtermen beide luiken versterkt en werd de kenniscomponent geconcretiseerd. Zo weet de leraar welke basiskennis qua grammatica en woordvelden de leerling nodig heeft om op een bepaald niveau te communiceren. De leerplandoelstellingen rond kennis moeten telkens weer gekoppeld worden aan de vaardigheden waarbinnen deze kennis moet ingezet worden.

ATTITUDES

Attitudes⁷ hebben betrekking op een ingesteldheid, een “zijn”. Om taaltaken uit te voeren zijn attitudes zoals spreek-, schrijf-, lees- en luisterbereidheid noodzakelijk. Leraren moeten deze groeiende bereidheid om in communicatie te treden en informatie uit te wisselen stimuleren en verder ontwikkelen aan de hand van daartoe voorziene activiteiten.

VERDIEPING VOOR HET SPECIFIEK GEDEELTE

Onderaan elke vaardigheid wordt aangegeven hoe de verdieping van de leerplandoelstellingen kan gebeuren voor het specifiek gedeelte. Deze wordt aangegeven in het lettertype `courier new`.

Ook voor de kennisdoelstellingen vindt u de verdieping aangegeven in het lettertype `courier new`.

TEKSTKENMERKEN

Het onderstaand schema geeft een overzicht⁸ van de decretaal bepaalde tekstkenmerken voor alle vaardigheden. U kan het schema als bladwijzer gebruiken om bestaand en nieuw lesmateriaal te screenen op basis van de vooropgestelde verplichte tekstkenmerken.

⁷ Attitudes worden met een asterisk aangeduid, zij zijn enkel na te streven, niet te realiseren.

⁸ De icoontjes verwijzen naar de vaardigheden.

					
onderwerp	eigen leefwereld en dagelijks leven				
	ook onderwerpen van meer algemene aard				
	vrij concreet				concreet
	vertrouwd en minder vertrouwd			vertrouwd	
taalgebruiks-situatie	voor de leerlingen relevante taalgebruikssituaties				
	met aandacht voor digitale media				
	met en zonder visuele ondersteuning (voor gespreksvaardigheid: met inbegrip van non-verbale signalen)				
	met en zonder achtergrondgeluiden		met en zonder achtergrondgeluiden		
		ook met socio-culturele verschillen tussen de Franstalige wereld en de eigen wereld		de gesprekspartners richten zich tot elkaar en tot anderen	
lengte	vrij korte en af en toe iets langere teksten	wat langere teksten	vrij korte en af en toe iets langere teksten		
structuur	duidelijke tekststructuur				eenvoudige en duidelijke tekststructuur
samenhang	enkelvoudige en eenvoudig samengestelde zinnen (voor lezen: met af en toe een zeker mate van complexiteit)		enkelvoudige en eenvoudig samengestelde zinnen		
	ook met redundante informatie		korte, eenvoudige elementen verbonden tot een samenhangend geheel		
uitspraak articulatie intonatie	helder, zorgvuldig, duidelijk, natuurlijk		uitspraak, articulatie en intonatie die het begrip niet in de weg staan		
	weinig afwijking van de standaardtaal		standaardtaal		
tempo vlotheid	rustig tempo		normaal tempo	rustig tempo	
			met eventuele herhalingen en onderbrekingen		
woordenschat	informeel en formeel				
	frequente woorden	overwegend frequente woorden			frequente woorden
	overwegend eenduidig in de context				
taalvariëteit	ook met af en toe minimale afwijking van de standaardtaal		standaardtaal		

Tekstkenmerken Luisteren en kijken
Onderwerp
<ul style="list-style-type: none">• Vrij concreet• Vertrouwd en minder vertrouwd• Eigen leefwereld en dagelijks leven• Ook onderwerpen van meer algemene aard
Taalgebruikssituatie
<ul style="list-style-type: none">• Voor de leerlingen relevante taalgebruikssituaties• Met en zonder achtergrondgeluiden• Met en zonder visuele ondersteuning• Met aandacht voor digitale media
Structuur – samenhang – lengte
<ul style="list-style-type: none">• Enkelvoudige en eenvoudig samengestelde zinnen• Duidelijke tekststructuur• Vrij korte en af en toe iets langere teksten• Ook met redundante informatie
Uitspraak – articulatie – intonatie
<ul style="list-style-type: none">• Heldere uitspraak• Zorgvuldige articulatie• Duidelijke, natuurlijke intonatie• Weinig afwijking van de standaardtaal
Tempo en vlotheid
<ul style="list-style-type: none">• Rustig tempo
Woordenschat en taalvariëteit
<ul style="list-style-type: none">• Frequentie woorden• Overwegend eenduidig in de context• Ook met af en toe minimale afwijking van de standaardtaal• Informeel en formeel

LUISTEREN EN KIJKEN

Onderstaande leerplandoelstellingen moeten steeds gelezen worden samen met de decretaal vastgelegde **tekstkenmerken** die als bladwijzer op de voorgaande pagina van dit leerplan terug te vinden zijn.

BELANGRIJKE OPMERKINGEN

In elke onderstaande leerplandoelstelling worden verschillende tekstsoorten opgenomen. Deze leerplandoelstelling moet dan ook **voor elk van die tekstsoorten** gerealiseerd worden.

Sommige voorbeelden zijn identiek voor de tweede en derde graad maar het is essentieel dat de **moeilijkheidsgraad** van de aangeboden teksten geleidelijk opgebouwd wordt.

U vindt voorbeelden van oefenvormen bij de onderstaande taaltaken in de pedagogisch-didactische wenken (zie de virtuele klas Frans op Smartschool)

LEERPLANDOELSTELLING 1: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau het onderwerp bepalen in informatieve, prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten.</i>		ET 1
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
Informatieve teksten zoals nieuwsitem, weerbericht, mededeling, toeristische info, verslag, documentaire, interview, gesprek, uiteenzetting, presentatie ... Prescriptieve teksten zoals instructies (bijv. m.b.t. klasgebeuren), waarschuwing, veiligheidsvoorschrift, gebruiks-	Voorbeeld (I) ⁹ : de leerlingen beluisteren een nieuwsflash en kruisen het/de gehoorde onderwerp(en) aan in een lijst (cultuur, economie, werk, ...). Voorbeeld (P) : de leerlingen beluisteren een aantal veiligheidsvoorschriften en geven aan de hand van een aantal pictogrammen aan in welke sector/situatie deze gebruikt worden (in een vliegtuig, in een trein, op een sportterrein...) Voorbeeld (N) : de leerlingen bekijken en beluisteren een aantal trailers van films en geven in een kernwoord het onderwerp aan. Voorbeeld (AL) : de leerlingen beluisteren een aantal fragmenten van liedjes en geven met een kernwoord	

⁹ We hebben getracht om voorbeelden op te sommen van elke tekstsoort; de afkortingen gebruikt in de voorbeelden staan voor de tekstsoorten: I = Informatieve teksten, P = Prescriptieve teksten, N = Narratieve teksten, A = Argumentatieve teksten, AL = Artistiek-Literaire teksten.

<p>aanwijzing, publieke aankondiging, recept, reclameboodschap ...</p> <p>Narratieve teksten zoals reportage, scenario, relaas, interview, luisterboek, verhaal, film(fragment), feuilleton, reisverhaal ...</p> <p>Artistiek-literaire teksten zoals gedicht, kortverhaal, fabel, sprookje, romanfragment, toneel, sketch, chanson ...</p>	<p>aan waarover het gaat.</p>
---	-------------------------------

<p>LEERPLANDOELSTELLING 2:</p> <p><i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau de hoofdgedachte achterhalen in informatieve, prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten.</i></p>		<p>ET 2</p>
<p>Leerinhoud</p>	<p>Voorbeelden en tips</p>	
<p>Zie LPD1</p>	<p>Voorbeeld (I): de leerlingen beluisteren een nieuwsflash en concretiseren het onderwerp dat ze gehoord hebben (vb: cultuur: muziekfestival; politiek: verkiezingen, ...)</p> <p>Voorbeeld (P): de leerlingen beluisteren een spotje rond milieu en duiden uit een aantal mogelijkheden de besproken acties aan. (vb: afval sorteren, ecologische voetafdruk beperken, water besparen, ...)</p> <p>Voorstel voorbeeld (N): de leerlingen luisteren naar een interview/getuigenis van een jongere over zijn/haar 'première rencontre amoureuse', en kiezen uit een lijst met werkwoorden, adjectieven, uitdrukkingen, ... aan welke gevoelens hij/zij achtereenvolgens had tijdens deze ervaring.(vb: incertitude, surprise, se sentir au septième ciel ...)</p> <p>Voorbeeld (AL): de leerlingen beluisteren een aantal fragmenten van liedjes, en zoeken uit een aantal mogelijkheden welk kernwoord bij dit liedje past. (vb: rond het thema « Amour » : coup de foudre, divorce, chagrin d'amour ...)</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 3: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau de gedachtegang volgen van informatieve, prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten.</i>		ET 3
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
Zie LPD1	<p>Voorbeeld (I): de leerlingen bekijken een fragment van een documentaire over bv. ecologische maatregelen die een stad neemt en associëren problemen en bijhorende maatregelen.</p> <p>Voorbeeld (P): de leerlingen voeren de instructies van de leerkracht uit bij een tekenopdracht (een wegbeschrijving aanduiden, een plan van een huis vervolledigen...)</p> <p>Voorbeeld (N): de leerlingen plaatsen aangereikte subtitels bij de verschillende onderdelen van een reportage</p> <p>Voorbeeld (AL): de leerlingen beluisteren een gedichtje of een fabel en ze ordenen de verschillende handelingen of gebeurtenissen (bijvoorbeeld aan de hand van tekst die vooraf door de leerkracht in stukken werd geknipt)</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 4: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau relevante informatie selecteren uit informatieve, prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten.</i>		ET 4
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
Zie LPD1	<p>Voorbeeld (I): de leerlingen luisteren naar de activiteiten van een daguitstap en noteren in een schema het aanvangsuur en de bijhorende activiteit.</p> <p>Voorbeeld (P): de leerlingen stellen een boodschappenlijstje op, op basis van een beluisterd recept.</p> <p>Voorbeeld (N): de leerlingen beluisteren een getuigenis van een overval en vullen een grille de Quintilien in (wie, waar, wanneer, wat...)</p> <p>Voorbeeld (AL): de leerlingen beluisteren de beschrijving van een persoon in een liedje en zoeken in de aangeboden foto's de foutjes.</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 5: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau een spontane mening vormen over informatieve, prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten.</i>		ET 5
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
Zie LPD1	Voorbeeld: de leerlingen beluisteren een presentatie van een medeleerling (vb: over een droomreis), verschillende reclameboodschappen (P), een aantal trailers (N), een kortverhaal (AL), ... en geven hun mening weer aan de hand van adjectieven die een waardeoordeel uitdrukken. (vb: c'est chouette, c'est original, c'est nul, ...)	

LEERPLANDOELSTELLING 6: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau de tekststructuur en –samenhang herkennen van informatieve, prescriptieve en narratieve teksten.</i>		ET 6
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
Zie LPD1	<p>Voorbeeld (I): de leerlingen onderscheiden in een beluisterde fait divers de beschrijvingen en de acties, bv aan de hand van een classificatie opdracht (de nummers van de beluisterde zinnen/alinea's in de juiste kolom plaatsen).</p> <p>Voorbeeld (P): de leerlingen bekijken een culinair programma en herkennen de inleiding, de verschillende onderdelen van het recept (ingrediënten, bereiding, waarschuwingen...). ze zetten de opsomming van ingrediënten en/of de beschrijving van de werkwijze in de juiste volgorde met behulp van een associatieoefening. (vb: flamber la sauce, faire mijoter les légumes, ...)</p> <p>Voorbeeld (N): de leraar laat bij het beluisteren van een interview enkel de antwoorden horen, de leerlingen formuleren daar een mogelijke vraag bij.</p>	

<p>LEERPLANDOELSTELLING 7:</p> <p><i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau de cultuuruitingen herkennen die specifiek zijn voor een streek waar de doeltaal gesproken wordt.</i></p>	<p>ET 7</p>
<p>Voorbeelden en tips</p>	
<p>Voorbeeld: de leerlingen herkennen in beluisterde dialogen afwijkingen van de standaardtaal (bijvoorbeeld bij elk fragment duiden ze aan om welk accent het gaat het accent; vb: uit le Midi, le Nord, uit Brussel ...).</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen beluisteren (en bekijken) een toeristische reportage over Noord-Frankrijk en selecteren de gelijkenissen en de verschillen met de eigen cultuur (bv. m.b.t. eten en drinken, folkloristische figuren, sportactiviteiten...).</p>	
<p>LEERPLANDOELSTELLING 8:</p> <p><i>De leerlingen kunnen indien nodig de volgende strategieën toepassen:</i></p> <ul style="list-style-type: none">8.1 zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles begrijpen;8.2 het luisterdoel bepalen en hun taalgedrag er op afstemmen;8.3 zeggen dat ze iets niet begrijpen en vragen wat iets betekent;8.4 gebruik maken van ondersteunende gegevens (talige en niet-talige) binnen en buiten de tekst;8.5 vragen om langzamer te spreken, iets te herhalen;8.6 hypothesen vormen over de inhoud en de bedoeling van de tekst;8.7 de vermoedelijke betekenis van transparante woorden afleiden;8.8 de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context;8.9 relevante informatie in kernwoorden noteren.	<p>ET8</p>

Voorbeelden en tips

Het is heel belangrijk dat de leraar talen ook in de derde graad deze strategieën expliciet en herhaaldelijk behandelt om het leren leren van de leerlingen te ondersteunen.

8.1 Zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles begrijpen.

Voorbeeld: de leerlingen beluisteren flarden van gesprekken (bijvoorbeeld op een markt, in een bus of metro, op restaurant) en noteren wat ze begrepen hebben.

Tip: de leraar vermeldt hoe lang het fragment duurt en hoeveel luisterbeurten de leerlingen krijgen.

Tip: de leraar geeft nadien gerichte reflectievragen zoals 'Kon je je lang genoeg concentreren?', 'Wat vond je van het taalgebruik van de spreker?', 'Wat vond je heel moeilijk of net gemakkelijk en waarom?'. Deze vragen kunnen ook op de toets zelf vermeld worden. De antwoorden op deze vragen kunnen ook in een waardeschaal gegoten worden (bv. van 1 tot 5). Het is niet de bedoeling dat de reflectie geëvalueerd wordt.

8.2 Het luisterdoel bepalen en hun taalgedrag er op afstemmen.

Voorbeeld: aan de hand van een luisteropdracht bepalen de leerlingen of ze globaal of selectief moeten luisteren.

8.3 Zeggen dat ze iets niet begrijpen en vragen wat iets betekent.

Voorbeeld: de leerlingen kunnen binnen klasverband (in een discussie, bij het beluisteren van instructies) en buiten klasverband (in een gesprek) op een adequate manier duidelijk maken dat ze iets niet begrijpen.

Tip: Het is niet de bedoeling dat de leraar altijd een 'dictionnaire ambulante' is. De leerling kan ook bij een medeleerling terecht met dergelijke vraag op voorwaarde dat dit ook in het Frans gebeurt. De leraar kan de leerlingen ook een (online) woordenboek aanbieden, zodat ze het zelf kunnen opzoeken.

8.4 Gebruik maken van ondersteunende gegevens (talige en niet-talige) binnen en buiten de tekst.

Voorbeeld: via achtergrondgeluiden bepalen de leerlingen waar een gesprek wordt gevoerd.

Voorbeeld: de leerlingen bekijken een reclamespot of een videoclip zonder geluid en gebruiken de beeldinfo om te voorspellen waarover het gaat.

8.5 Vragen om langzamer te spreken, iets te herhalen.

Voorbeeld: de leerlingen gebruiken geijkte formuleringen om te vragen langzamer te spreken of iets te herhalen; zowel binnen als buiten de klas. De leraar kan dit expliciet inoefenen via rollenspellen, waarbij de gesprekspartner niet duidelijk spreekt, of door met hen te reflecteren op welke communicatiestrategieën ze gebruikt hebben op momenten waarop ze hun gesprekspartner niet begrepen.

8.6 Hypothesen vormen over de inhoud en de bedoeling van de tekst.

Voorbeeld: bij een geluidsopname stopt de leraar de opname op geregelde tijdstippen, telkens met de vraag om het verdere verloop te voorspellen, te brainstormen over woorden die de leerlingen denken te gaan horen.

8.7	De vermoedelijke betekenis van transparante woorden afleiden. Voorbeeld: de leerlingen krijgen een lijstje met transparante woorden; ze beluisteren de tekst, vinken aan welke transparante woorden ze gehoord hebben en leiden de betekenis ervan af (bv <i>éducation, publicité, communication ...</i>)
8.8	De vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context. Voorbeeld: de leerlingen krijgen een aantal woorden (bijvoorbeeld uit de culinaire context, zorgsector, ...) aangereikt zonder context. Ze kruisen aan welke woorden ze niet begrijpen. Daarna beluisteren ze een tekst met deze woorden in context. De leerlingen duiden via multiple choice de volgens hen juiste betekenis aan, vergelijken de resultaten met hun buur waarna een klassikale bespreking volgt.
8.9	Relevante informatie in kernwoorden noteren. Voorbeeld: de leerlingen beluisteren een tekst en noteren de kernwoorden. Vervolgens vergelijken ze hun notities en vullen elkaar aan om het verhaal te reconstrueren (al dan niet op basis van een aangereikte structuur). De leerlingen onderlijnen eventueel ook trefwoorden in de vragen.

de leerlingen zetten hun kennis (LPD 32 en 33) functioneel in bij het uitvoeren van de luistertaken

de leerlingen werken aan de attitudes* (LPD 34* tot 38*) bij het uitvoeren van de luistertaken

Verdieping voor het specifiek gedeelte

De verdieping van de hierboven vermelde leerplandoelstellingen gebeurt op basis van meer zaakvakspecifieke taken en bijhorende talige leerinhouden.

Voorbeeld: na het beluisteren van een telefoongesprek, vullen de leerlingen de reservatiefiche voor een hotelkamer in.

Voorbeeld: na het beluisteren van een gidsbeurt, zetten de leerlingen de verschillende fases van het gevolgde programma in de juiste volgorde. (vb: ontvangst, bezoek aan het museum, lunch, ...)

Voorbeeld: bij het beluisteren van een sensibiliseringsspotje over zuinig omgaan met energie noteren de leerlingen de gehoorde besparingstips bij de juiste energiebron.

Voorbeeld: de leerlingen geven bij het beluisteren van een verkoopgesprek elementen aan zoals de gelijkenissen en verschillen tussen twee producten.

Voorbeeld: de leerlingen vullen aan de hand van een toeristische reportage een schema aan met de belangrijkste types bezienswaardigheden in een stad of streek (musée, cathédrale, marché, façades, statues, jardin botanique...).

Voorbeeld: de leerlingen luisteren naar de instructies van een toeristische medewerker in een Franse stad en duiden op een plan de voorgestelde weg aan.

Voorbeeld: de leerlingen vullen een organigram van een bedrijf in op basis van de gehoorde informatie.

Voorbeeld: de leerlingen vullen een plattegrond van een winkelcentrum aan met de ontbrekende gegevens (vb: bakkerij, slagerij, ontmoetingspunt...)

Voorbeeld: de leerlingen duiden, aan de hand van een mondelinge beschrijving van een hostess op een beurs, de weg aan om een bepaalde expositiestand te bezoeken.

Voorbeeld: de leerlingen corrigeren de fouten in een proefdrukwerk op basis van de mondelinge opmerkingen van een klant.

Tekstkenmerken Lezen
Onderwerp
<ul style="list-style-type: none">• Vrij concreet• Vertrouwd en minder vertrouwd• Eigen leefwereld en dagelijks leven• Ook onderwerpen van meer algemene aard
Taalgebruikssituatie
<ul style="list-style-type: none">• Voor de leerlingen relevante taalgebruikssituaties• Met en zonder visuele ondersteuning• Met aandacht voor digitale media• Ook met socioculturele verschillen tussen de Franstalige wereld en de eigen wereld
Structuur – samenhang – lengte
<ul style="list-style-type: none">• Enkelvoudige en eenvoudig samengestelde zinnen met af en toe een beperkte mate van complexiteit• Duidelijke tekststructuur• Wat langere teksten• Ook met redundante informatie
Woordenschat en taalvariëteit
<ul style="list-style-type: none">• Overwegend frequente woorden• Overwegend eenduidig in de context• Ook met minimale afwijking van de standaardtaal• Informeel en formeel

LEZEN

Onderstaande leerplandoelstellingen moeten steeds gelezen worden samen met de decretaal vastgelegde **tekstkenmerken** die als bladwijzer op de voorgaande pagina van dit leerplan terug te vinden zijn.

BELANGRIJKE OPMERKINGEN

In elke onderstaande leerplandoelstelling worden verschillende tekstsoorten opgenomen. Deze leerplandoelstelling moet dan ook voor **elk van die tekstsoorten** gerealiseerd worden.

Sommige voorbeelden zijn identiek voor de tweede en derde graad maar het is essentieel dat de **moeilijkheidsgraad** van de aangeboden teksten geleidelijk opgebouwd wordt.

U vindt voorbeelden van oefenvormen bij de onderstaande taaltaken in de pedagogisch-didactische wenken (zie de virtuele klas Frans op Smartschool)

LEERPLANDOELSTELLING 9: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau het onderwerp bepalen in informatieve, prescriptieve, narratieve, argumentatieve en artistiek-literaire teksten.</i>		ET 9
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
<p>Informatieve teksten zoals schema, tabel, krantenartikel, affiche, nieuwsitem, mededeling, folder, verslag, etiketten en verpakkingen, formulier, brief, e-mail, interview, recensie, webpagina, hypertexten, naslagwerken ...</p> <p>Prescriptieve teksten zoals instructies (m.b.t. klasgebeuren en evaluatie), opschrift, waarschuwing, gebruiksaanwijzing,</p>	<p>Voorbeeld (I): op basis van een e-mailbericht met leeg onderwerpveld bepalen de leerlingen zelf een gepast onderwerp.</p> <p>Voorbeeld (P, N, A, AL):</p> <p style="padding-left: 40px;">(P) een reglement (vb: afval sorteren op school, geluidsnormen, ...)</p> <p style="padding-left: 40px;">(N) een '<i>fait divers</i>' (vb: weekendongevallen, verdwijningen, ...)</p> <p>Voorbeeld (A): de leerlingen lezen een aantal klachtenbrieven en verbinden die met de 'virtuele' brievenbussen van verschillende afdelingen van het stadhuis: mobilité, commerce, enseignement, logement, propreté, sports, état civil, ...</p> <p>Voorbeeld (AL): naar aanleiding van gedichtendag lezen de leerlingen een aantal gedichten waarvan ze het onderwerp bepalen met behulp van een keuzelijst.</p>	

<p>reglement, recept, advertentie, handleiding, publieke aankondiging, reclameboodschap, enquête ...</p> <p>Narratieve teksten zoals reportage, scenario, relaas, interview, (reis)verhaal, anekdote, “fait divers”, mop, blog ...</p> <p>Argumentatieve teksten zoals pamflet, lezersbrief, een opiniestuk, een klachtenbrief, een forum ...</p> <p>Artistiek-literaire teksten zoals gedicht, kortverhaal, (foto)roman, toneel, fabel, sprookje, stripverhaal ...</p>	
--	--

<p>LEERPLANDOELSTELLING 10:</p> <p><i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau de hoofdgedachte achterhalen in informatieve, prescriptieve, narratieve, argumentatieve en artistiek-literaire teksten.</i></p>		<p>ET 10</p>
<p>Leerinhoud</p>	<p>Voorbeelden en tips</p>	
<p>Zie LPD9</p>	<p>Voorbeeld (I): de leerlingen verbinden een aantal krantenkoppen, subtitels, inleidingen met de krantenartikelen.</p> <p>Voorbeeld (P): de leerlingen geven de boodschap van een campagne over veilig vrijen weer (vb: gebruik van een condoom)</p> <p>Voorbeeld (N): de leerlingen lezen uittreksels uit een toeristische promofolder en achterhalen over welk land het gaat.</p> <p>Voorbeeld (A): de leerlingen lezen de meningen van internetgebruikers over bijvoorbeeld een film, een hotel, een restaurant, een boek... en geven aan of deze positief of negatief zijn.</p> <p>Voorbeeld (AL): de leerlingen lezen een liefdesgedicht en zoeken er een gepaste titel bij.</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 11: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau de gedachtegang volgen van informatieve, prescriptieve, narratieve, argumentatieve en artistiek-literaire teksten.</i>		ET 11
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
Zie LPD9	<p>Voorbeeld (I): de leerlingen kiezen uit een aantal korte samenvattingen (vb: over tienerzwangerschappen) het standpunt dat de gedachtegang van de gelezen tekst het beste weergeeft.</p> <p>Voorbeeld (P): de leerlingen lezen de spelregels en voeren die uit bij het spelen (van bv. een taal ganzenbord, van tabou, le jeu des sept familles...)</p> <p>Voorbeeld (N): de leerlingen zetten de vragen en antwoorden van een interview (met vb: een voetballer, een acteur, een zangeres, ...) terug in de juiste volgorde.</p> <p>Voorbeeld (A): de leerlingen rangschikken de reacties op een forum van helemaal pro naar helemaal contra.</p> <p>Voorbeeld (AL): de leerlingen kiezen in een lijst met korte omschrijvingen de juiste verhaallijn van een stripverhaal.</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 12: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau relevante informatie selecteren uit informatieve, prescriptieve, narratieve, argumentatieve en artistiek-literaire teksten.</i>		ET 12
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
Zie LPD9	<p>Voorbeeld (I): de leerlingen lezen de resultaten van een enquête en verbinden deze met de bijhorende grafieken.</p> <p>Voorbeeld (P): de leerlingen selecteren uit een publiciteitsbrief (publipostage) de data, prijs, locatie, voordelen, ...</p> <p>Voorbeeld (N): de leerlingen schetsen a.d.h.v. woorden die in een feuilleton voorkomen de persoonlijkheid van het hoofdpersonage.</p> <p>Voorbeeld (A): de leerlingen selecteren in een filmrecensie uitdrukkingen van lof en kritiek.</p> <p>Voorbeeld (AL): de leerlingen selecteren uit liedjsteksten hoe de artiest een bepaald gevoel uitdrukt (bv.</p>	

	Hoe verklaart Khaled zijn liefde aan Aïcha zonder expliciet “Je t’aime” te zeggen)
--	--

LEERPLANDOELSTELLING 13: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau een spontane mening vormen over informatieve, prescriptieve, narratieve, argumentatieve en artistiek-literaire teksten.</i>		ET 13
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
Zie LPD 9	<p>Voorbeeld (I): de leerlingen geven na het lezen van een aantal technische fiches van bepaalde tuinmachines/computers/games/tablets aan welke fiche(s) zij het duidelijkst vinden.</p> <p>Voorbeeld (P): de leerlingen lezen een aantal tips/instructies (vb: voor een sollicitatiegesprek) en klasseren ze bv. van belangrijk tot ridicuul.</p> <p>Voorbeeld : de leerlingen geven bij het lezen een spontane mening in gesproken of geschreven vorm, met of zonder een keuzelijst van woorden (bijvoorbeeld: laid, intéressant, super, impressionnant'), of zinnen (bijvoorbeeld: ça me plaît, j'ai trouvé le film passionnant) of via non-verbale communicatie (gepaste gebaren, smileys ...).</p> <p style="padding-left: 40px;">Voorbeeld (N): een fait divers over bv. een inbraak, een nieuwe uitvinding, ...</p> <p style="padding-left: 40px;">Voorbeeld (A): een lezersbrief over luxeverzuum</p> <p style="padding-left: 40px;">Voorbeeld (AL): een gedicht van Prévert, ...</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 14: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau de tekststructuur en –samenhang herkennen van informatieve, prescriptieve en narratieve teksten.</i>		ET 14
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
LPD 9	<p>Voorbeeld : de leerlingen reconstrueren een verknipte tekst van bv. :</p> <p style="padding-left: 40px;">(I) een verslag van een theatervoorstelling</p> <p style="padding-left: 40px;">(P) de instructies om iets te bestellen via internet</p>	

	Voorbeeld (N): de leerlingen plaatsen aangereikte subtitels bij de alinea's van een reportage over een muziekfestival.
--	---

LEERPLANDOELSTELLING 15: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau de cultuuruitingen herkennen die specifiek zijn voor een streek waar de doeltaal gesproken wordt.</i>	ET 15
Voorbeelden en tips	
Voorbeeld: de leerlingen zoeken informatie over bv. muziek- of filmfestivals, sporten in de Franstalige wereld... en vergelijken die met hun eigen leefwereld. Voorbeeld: de leerlingen zoeken in een reisverhaal de elementen die specifiek zijn voor de bezochte regio.	

LEERPLANDOELSTELLING 16: <i>de leerlingen kunnen op structurerend niveau de informatie van informatieve en narratieve teksten op overzichtelijke wijze ordenen.</i>	ET 16
Voorbeelden en tips	
Voorbeeld (I): de leerlingen maken een organigram van een bedrijf op basis van het personeel dat zichzelf voorstelt, of op basis van een interview met de werkgever van een bedrijf. Voorbeeld (N): de leerlingen maken een schema bij een fait divers over een treinongeval (wie, wat, waar, wanneer, hoe, waarom) ¹⁰ .	

¹⁰ Op het structurerend niveau zijn leerlingen zelf in staat hun schema, mindmap, ... op te stellen op basis van een eerder gezien model. Het gaat om een persoonlijke ordening, die voortvloeit uit de analyse van eerder geziene soortgelijke teksten. Op beschrijvend niveau reikt de leerkracht het schema aan (LPD 14).

LEERPLANDOELSTELLING 17: <i>De leerlingen kunnen indien nodig de volgende strategieën toepassen:</i>	ET 17
17.1 zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles begrijpen; 17.2 onduidelijke passages herlezen; 17.3 het leesdoel bepalen en hun taalgedrag er op afstemmen; 17.4 gebruik maken van ondersteunende gegevens (talige en niet-talige) binnen en buiten de tekst; 17.5 digitale en niet-digitale hulpbronnen en gegevensbestanden raadplegen; 17.6 hypothesen vormen over de inhoud en de bedoeling van de tekst; 17.7 de vermoedelijke betekenis van transparante woorden afleiden; 17.8 de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context; 17.9 relevante informatie aanduiden.	

Voorbeelden en tips
17.1 Zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles begrijpen. Voorbeeld: de leerlingen krijgen de opdracht om zich te concentreren op wat ze wél al begrijpen. De leerkracht stimuleert hen om te blijven lezen tot het einde van de tekst. Voorbeeld: de leerlingen krijgen vooraf de opdracht te blijven lezen ondanks het feit dat ze niet alle woorden begrijpen. De leraar vraagt de leerlingen in tweetallen of in plenum de inhoud in eigen woorden weer te geven. Tip: de leraar vermeldt hoeveel tijd de leerlingen krijgen om de leesopdracht uit te voeren.. Tip: de leraar geeft nadien gerichte reflectievragen zoals ‘Kon je je concentreren tot aan het einde van de tekst?’, ‘Wat vond je heel moeilijk of net gemakkelijk en waarom (bv. veel transparante woorden of onbekende woorden)?’. De antwoorden op deze vragen kunnen ook in een waardeschaal gegoten worden (bv. van 1 tot 5). Het is niet de bedoeling dat de reflectie geëvalueerd wordt.
17.2 Onduidelijke passages herlezen. Voorbeeld: de leerlingen duiden de voor hen moeilijke passage(s). Na het lezen van de totale tekst hernemen ze de aangeduide passages. Tip: de leerkracht kan de leerlingen via peer work stimuleren om de moeilijke passages aan elkaar te verduidelijken.

17.3	Het leesdoel bepalen en hun taalgedrag er op afstemmen. Voorbeeld: de leerlingen bepalen zelf welke info ze nodig hebben uit een tekst om een bepaalde taalkaak te vervullen, zoals het voorstellen van een evenement of het maken van een creatieve taak.
17.4	Gebruik maken van ondersteunende gegevens (talige en niet-talige) binnen en buiten de tekst. Voorbeeld: de leerlingen overleggen in groepjes over de tekstsoort (gaat het om een interview of om een handleiding, om een krantenartikel of om een gedicht?) waarbij ze ook aangespoord worden om de lay-out van de tekst te interpreteren: de leerlingen leren gebruik maken van titels, subtitels, afbeeldingen, lettergrootte en interpunctie om de tekst te begrijpen.
17.5	Digitale en niet-digitale hulpbronnen en gegevensbestanden raadplegen. Voorbeeld: de leerlingen krijgen als taak de betekenis van een aantal verbogen/vervoegde woorden op te zoeken in een (digitaal) woordenboek. Voorbeeld: de leerlingen verbeteren hun zoekvaardigheid op Internet door het werken met verschillende zoekrobots (meta-search) en door het verfijnen van hun zoekopdracht. Voorbeeld: de leerlingen zoeken achtergrondinformatie op in referentiewerken ter voorbereiding van een project.
17.6	Hypothesen vormen over de inhoud en de bedoeling van de tekst. Voorbeeld: voor het lezen van de tekst brainstormen de leerlingen op basis van de volgende vragen: ‘Wat weet je over het onderwerp?’, ‘Wat weet je niet zeker of niet volledig?’, ‘wat zou je willen weten?’. Na het lezen van de tekst toetsen de leerlingen wat al dan niet bevestigd of aangeduid wordt (“Bekend, Benieuwd, Bewaard”) Voorbeeld: om de leerlingen de gewoonte bij te brengen voorspellend te lezen, legt de leraar de leerlingen een kort tekstfragment voor, waarvan zij het verdere verloop voorspellen.
17.7	De vermoedelijke betekenis van transparante woorden afleiden. Voorbeeld: de leerlingen trachten de betekenis van woorden uit een leestekst te achterhalen aan de hand van verwante woorden die ze reeds kennen uit de eigen taal of uit een andere vreemde taal.
17.8	De vermoedelijke betekenis van onbekende woorden afleiden uit de context. Voorbeeld: de leerlingen krijgen een aantal woorden aangereikt zonder context. Ze kruisen aan welke woorden ze niet begrijpen. Daarna lezen ze een tekst met deze woorden in context. De leerlingen duiden aan welke woorden ze nu wel begrijpen en vergelijken de resultaten met hun buur.
17.9	Relevante informatie aanduiden. Voorbeeld: de leraar stelt enkele specifieke vragen over de tekst. De leerlingen onderlijnen eventueel trefwoorden in de vragen. De leerlingen overlopen de tekst binnen een afgesproken timing om de gevraagde specifieke informatie te markeren (scanning).

de leerlingen zetten hun kennis (ET 32 en 33) functioneel in bij het uitvoeren van de leestaken

de leerlingen werken aan de attitudes* (ET 34* tot 38*) bij het uitvoeren van de leestaken

Verdieping voor het specifiek gedeelte

De verdieping van de hierboven vermelde leerplandoelstellingen gebeurt op basis van meer zaakvakspecifieke taken en leerinhouden

Voorbeeld: bij het lezen van een aantal zakelijke mails/brieven/verslagen noteren de leerlingen in sleutelwoorden het onderwerp van de gelezen documenten (een klacht, een reservatie, een bestelling, een verslag van een bestuursvergadering, een vraag om raad, een publicatie, een offerte, een garantiebewijs, een arbeidscontract, een sollicitatie, bankafschriften...)

Voorbeeld: de leerlingen geven bij het lezen van een bestelbon/factuur/garantiebewijs aan waarvoor de aangekochte goederen zouden kunnen dienen (bijv. de catering voor een handelsbeurs, de inrichting van een hotelkamer/een kantoor, de aankoop van computers...)

Voorbeeld: de leerlingen vergelijken voor eenzelfde bestemming verschillende reisbrochures. Ze vergelijken hierbij zowel de vorm als de inhoud van de aangeboden informatie.

Voorbeeld: de leerlingen achterhalen op basis van een consumentenverslag of een restaurant of hotel positief of negatief wordt beoordeeld.

Voorbeeld: De leerlingen vergelijken verschillende kredietformules bij een bank en zoeken uit welke bank de interessantste formule aanbiedt voor de aankoop van een nieuwe wagen/bromfiets.

Voorbeeld: na het lezen van de kledingvoorschriften van een hotel, een vakantieresort...zijn de leerlingen in staat om voor zichzelf een persoonlijke outfit samen te stellen.

Tekstkenmerken Spreken en mondelinge interactie
Onderwerp
<ul style="list-style-type: none">• Vrij concreet• Vertrouwd• Eigen leefwereld en dagelijks leven• Ook onderwerpen van meer algemene aard
Taalgebruikssituatie
<ul style="list-style-type: none">• Voor de leerlingen relevante taalgebruikssituaties• Met en zonder achtergrondgeluiden• Met en zonder visuele ondersteuning, (voor MI: met inbegrip van non-verbale signalen)• Met aandacht voor digitale media• De gesprekspartners richten zich tot elkaar en tot anderen (MI)
Structuur – samenhang - lengte
<ul style="list-style-type: none">• Enkelvoudige en eenvoudig samengestelde zinnen• Duidelijke tekststructuur• Korte, eenvoudige elementen verbonden tot een samenhangend geheel• Vrij korte en af te toe iets langere teksten
Uitspraak – articulatie – intonatie
<ul style="list-style-type: none">• Uitspraak, articulatie en intonatie die het begrip niet in de weg staan• Standaardtaal
Tempo en vlotheid
<ul style="list-style-type: none">• Normaal tempo• Rustig tempo (MI)• Met eventuele herhalingen en onderbrekingen
Woordenschat en taalvariëteit
<ul style="list-style-type: none">• Overwegend frequente woorden• Informeel en formeel• Standaardtaal

SPREKEN

Onderstaande leerplandoelstellingen moeten steeds gelezen worden samen met de decretaal vastgelegde **tekstkenmerken** die als bladwijzer op de voorgaande pagina van dit leerplan terug te vinden zijn.

BELANGRIJKE OPMERKINGEN

In elke onderstaande leerplandoelstelling worden verschillende tekstsoorten opgenomen. Deze leerplandoelstelling moet dan ook voor **elk van die tekstsoorten** gerealiseerd worden.

Sommige voorbeelden zijn identiek voor de tweede en derde graad maar het is essentieel dat de **moeilijkheidsgraad** van de te produceren teksten geleidelijk opgebouwd wordt.

U vindt voorbeelden van oefenvormen bij de onderstaande taaltaken in de pedagogisch-didactische wenken (zie de virtuele klas Frans op Smartschool)

LEERPLANDOELSTELLING 18: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau informatie uit informatieve, prescriptieve en narratieve teksten meedelen.</i>		ET 18
Leerinhoud	Voorbeelden en tips	
<p>Informatieve teksten zoals schema, tabel, krantenartikel, nieuwsitem, mededeling, folder, verslag, formulier, brief, e-mail, documentaire, interview, gesprek, uiteenzetting (door de leraar), recensie</p> <p>Prescriptieve teksten zoals instructies (m.b.t. klasgebeuren), opschrift, waarschuwing, gebruiksaanwijzing, handleiding, publieke aankondiging, reclameboodschap</p> <p>Narratieve teksten zoals reportage, scenario, relaas, interview, verhaal, film, feuilleton, reisverhaal</p>	<p>Voorbeeld (I): de leerlingen lezen informatiebrochures over een te bezoeken stad en vertellen aan medeleerlingen wat er in die stad te zien is</p> <p>Voorbeeld (I): de leerlingen delen aan een klasgenoot mee welke films er deze week in de bioscoop spelen, welke ploegen in een toernooi aantreden..</p> <p>Voorbeeld (P): de leerlingen vergelijken huisregels van scholen, sportclubs, bedrijven...en vertellen welke verschillen ze ontdekt hebben.</p> <p>Voorbeeld (P): de leerlingen leggen aan de hand van een gebruiksaanwijzing de werking van een toestel uit, de regels van een gezelschapsspel.</p> <p>Voorbeeld (N): de leerlingen vertellen op basis van een gelezen reisverhaal welke de interessante bezienswaardigheden zijn in een streek.</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 19: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau beluisterde en gelezen informatieve en narratieve teksten navertellen</i>		ET 19
Leerinhoud	Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
Zie LPD 18	Voorbeeld (I): de leerlingen lezen in duo een artikel uit een jongerentijdschrift en vertellen in anders samengestelde duo's wat ze gelezen hebben. Voorbeeld (N): de leerlingen vertellen het leven van een bekende sportfiguur op basis van date en sleutelwoorden.	

LEERPLANDOELSTELLING 20: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau een spontane mening geven over informatieve, prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten</i>		ET 20
Leerinhoud	Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
Zie LPD 18	Voorbeeld: de leerlingen geven onvoorbereid hun mening over (I): een gebeurtenis (P): een reclameboodschap (N): een verhaal (AL): een gedichtje	

<p>LEERPLANDOELSTELLING 21: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau een situatie, een gebeurtenis of een ervaring beschrijven</i></p>	<p>ET 21</p>
<p>Specifieke pedagogisch-didactische wenken</p>	
<p>Voorbeeld: de leerlingen vertellen aan elkaar een uitstap, een feestje, een sportwedstrijd, met behulp van sleutelwoorden en/of een spreekkader. Voorbeeld: de leerlingen beschrijven aan de hand van een meegebracht voorwerp de (indrukken van) hun laatste vakantie. Voorbeeld: de leerlingen beschrijven een foto en vertellen wat er voor/na de beschreven situatie gebeurde/zal gebeuren.</p>	
<p>LEERPLANDOELSTELLING 22: <i>De leerlingen kunnen indien nodig de volgende strategieën toepassen:</i></p> <p>22.1 zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles kunnen uitdrukken; 22.2 het spreekdoel bepalen en hun taalgedrag er op afstemmen; 22.3 een spreekplan opstellen; 22.4 gebruik maken van non-verbaal gedrag; 22.5 gebruik maken van ondersteunend visueel en auditief materiaal; 22.6 een breed scala van eenvoudige omschrijvingen inzetten; 22.7 digitale en niet-digitale hulpbronnen en gegevensbestanden raadplegen en rekening houden met de consequenties ervan; 22.8 bij een gemeenschappelijke spreektaak talige afspraken maken, elkaars inbreng in de tekst benutten, evalueren en elkaars tekst nakijken.</p>	<p>ET 22</p>

Voorbeelden en tips

22.1 Zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles kunnen uitdrukken.

Voorbeeld: de leerlingen er voortdurend toe aanmoedigen om verder in de doeltaal naar een oplossing te zoeken - eventueel met ondersteuning van medeleerlingen - tot ze het antwoord vinden.

Tip: de leraar kan deze strategie oefenen in spelvorm, waarbij de leerlingen punten kunnen verdienen door zolang mogelijk in de doeltaal aan het woord te blijven (parlez pendant 2 minutes de..., het spel Tabou¹¹)

Tip: bij groepswork met CLIM¹² kaarten de rol van 'linguïste' (de persoon die aandacht heeft voor het taalgebruik) toekennen.

Tip: de leraar geeft nadien gerichte reflectievragen zoals 'kon je je concentreren tot het einde?', 'Wat vond je van je eigen taalgebruik?', 'Wat vond je heel moeilijk of net gemakkelijk en waarom?'. De antwoorden op deze vragen kunnen ook in een waardenschaal gegoten worden (bv van 1 tot 5). Het is niet de bedoeling dat de reflectie geëvalueerd wordt.

22.2 Het spreekdoel bepalen en hun taalgedrag er op afstemmen.

Voorbeeld: de leerlingen denken vooraf na over volgende zaken: wat wil ik aan wie vertellen met welk doel, welk taalregister gebruik ik best? (bv. ik wil zoveel mogelijk toeschouwers naar een sportwedstrijd krijgen; wat wil ik vertellen, wie zijn mijn luisteraars, hoe spreek ik hen het beste aan...?)

22.3 Een spreekplan opstellen.

Voorbeeld: als voorbereiding op een presentatie maken de leerlingen vooraf een schema op met volgende gegevens: spreekdoel, doelpubliek, timing, sleutelwoorden ...Het kan interessant zijn dit plan met de leerlingen te bespreken vóór de presentatie.

22.4 Gebruik maken van non-verbaal gedrag.

Voorbeeld: de leerlingen hebben aandacht voor houding, voorkomen, oogcontact ...

Tip: de leraar bepaalt vooraf met de leerlingen de criteria waaraan een goede presentatie moet beantwoorden. Hij leert hen de juiste technieken aan door rollenspelen te doen en samen met hen praktijkvoorbeelden te bestuderen.

De leraar kan zichzelf laten beoordelen op basis van een al dan niet samen met de leerlingen opgestelde checklist.

Opnamen zijn eveneens een krachtige tool om zelfevaluatie te stimuleren. De leerlingen kunnen in de klas tijdens hun presentatie gefilmd worden of kunnen zichzelf ook thuis filmen.

¹¹ U vindt inspiratie hiervoor op verschillende websites, waaronder www.form-a-com.org

¹² Zie Smartschool virtuele klas Frans

22.5	Gebruik maken van ondersteunend visueel en auditief materiaal. Voorbeeld: de leerlingen maken bij een presentatie gebruik van PowerPoint, prezi, foto's, tekeningen, audio- of filmmateriaal ...om de boodschap te ondersteunen.
22.6	Een breed scala van eenvoudige omschrijvingen inzetten. Voorbeeld: deze strategie kan in spelvorm geoefend worden: één leerling geeft een omschrijving en de andere leerlingen moeten het voorwerp/ de persoon raden. De leraar verwijst naar dit spelletje wanneer de leerlingen vastlopen.
22.7	Digitale en niet-digitale hulpbronnen en gegevensbestanden raadplegen en rekening houden met de consequenties ervan. Voorbeeld: als voorbereiding op een presentatie zoeken de leerlingen informatie via het Internet. Voorbeeld: de leerlingen raadplegen vertaalrobots en zien de relativiteit van de resultaten ervan in. Voorbeeld: de leerlingen oefenen in het raadplegen van (digitale) woordenboeken (aandacht voor context, woordsoort, morfologie...).
22.8	Bij een gemeenschappelijke spreektaak talige afspraken maken, elkaars inbreng in de tekst benutten, evalueren en elkaars tekst nakijken. Voorbeeld: leerlingen vertrouwd maken met groepswork en bijhorende taakverdeling: eerst in kleine groepjes, korte opdrachten dan uitbreiden, hen leren afspraken maken over waar en hoe ze naar elkaar moeten verwijzen tijdens een presentatie (je donne la parole à, X parlera de...). Tip: de leerlingen expliciet laten oefenen op samenhang en op verwijzingen naar voorafgaande of nog te komen onderwerpen. Voor de presentatie van een groepsopdracht een 'generale repetitie' plannen waarbij de leerlingen elkaar evalueren en bijsturen.

de leerlingen zetten hun kennis (ET 32 en 33) functioneel in bij het uitvoeren van de spreektaken

de leerlingen werken aan de attitudes* (ET 34* tot 38*) bij het uitvoeren van de spreektaken

Verdieping voor het specifiek gedeelte

De verdieping van de hierboven vermelde leerplandoelstellingen gebeurt op basis van meer zaakvakspecifieke taken.

Voorbeeld: de leerlingen omschrijven en vergelijken een aantal hotels, restaurants, infrastructuur voor handelsbeurzen...

Voorbeeld: de leerlingen geven een promopresentatie voor een nieuw (zelf uitgevonden)product dat op de markt wordt gebracht.

Voorbeeld: de leerlingen geven toeristische informatie over een stad/streek/tentoonstelling voor een specifiek publiek (bijvoorbeeld derde leeftijd, jonge gezinnen, buitenlandse delegatie ...).

Voorbeeld: de leerlingen stellen het programma van de GWP voor.

Voorbeeld: na het bekijken van een aantal reclamespots over nieuwe producten vertellen de leerlingen elkaar waarvoor elk product gebruikt kan worden, welke verschillen en gelijkenissen er zijn.

Voorbeeld: de leerlingen houden een infostand open rond fair trade producten en geven informatie aan medeleerlingen/de leraar.

Voorbeeld: op basis van een prescriptief filmpje zonder gesproken tekst (vb bagage à main (Air France), formalités à la douane, instructions d'embarquement...) verwoorden de leerlingen de instructies op hun eigen manier.

Voorbeeld: de office manager beluistert het antwoordapparaat en vertelt aan de baas op basis van het beluisterde welke afspraken met welke klanten verzet moeten worden.

MONDELINGE INTERACTIE

Onderstaande leerplandoelstellingen moeten steeds gelezen worden samen met de decretaal vastgelegde tekstkenmerken die als bladwijzer op pagina 28 van dit leerplan terug te vinden zijn.

BELANGRIJKE OPMERKINGEN

De meeste voorbeelden zijn identiek voor de tweede en derde graad maar het is essentieel dat de **moeilijkheidsgraad** van de te produceren teksten geleidelijk opgebouwd wordt.

U vindt voorbeelden van oefenvormen bij de onderstaande taaltaken in de pedagogisch-didactische wenken (zie de virtuele klas Frans op Smartschool)

LEERPLANDOELSTELLING 23: <i>de leerlingen kunnen de taaltaken gerangschikt onder “luisteren” en “spreken”¹³, in een gesprekssituatie uitvoeren.</i>		ET 23
Leerinhoud	Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
Volgende opdrachten kunnen bijvoorbeeld aan bod komen: <ul style="list-style-type: none"> • interview; • discussie; • ‘à tour de rôle’ activiteiten, waarbij de leerlingen elk een verschillend stuk informatie zoeken; • schema’s, mindmaps, 	<p>Voorbeeld: de leerlingen voeren een gesprek over Tv-programma’s, muziek, sport, gebeurtenissen van de dag, een vakantiebestemming, een kunstwerk, toekomstplannen ...</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen voeren een discussie over de keuze van de groepen die ze willen horen op een muziekfestival.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen vragen en geven telefonisch informatie in verschillende contexten (een cultureel centrum, een sportvereniging, een afspraakje met een vriend(in) ...).</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen voeren onder de vorm van een rollenspel een discussie tussen kinderen en ouders, tussen jongeren, tussen een verkoper en een klant, een getuige en een verantwoordelijke van een auto-ongeval (m.b.v. een tekening van het ongeval).</p>	

¹³ De tekstsoorten die aan bod komen onder luisteren en spreken worden hier geoefend in gesprekssituaties.

<p>...;persoonlijk interpreteren (en eventueel tot een consensus komen) in paren of in kleinere groepen</p> <ul style="list-style-type: none"> • rollenspelen; • een telefoongesprek • ... 	
---	--

LEERPLANDOELSTELLING 24: <i>de leerlingen kunnen een eenvoudig gesprek beginnen, aan de gang houden en afsluiten.</i>		ET 24
Leerinhoud	Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
Gesprek Telefoongesprek	<p>Voorbeeld: de leerlingen gebruiken de gepaste formules bij begroeten, onderbreken, interesse tonen voor hetgeen de spreker zegt (bijv. met tussenwerpsels), vragen naar verduidelijkingen, herhalen, afscheid nemen.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen spelen een rollenspel op basis van een aangereikte situatie (je ontmoet een klasvriend uit het basisonderwijs, je belt voor het boeken van een weekend in een jeugdherberg, je gaat in een apotheek om een product tegen zonneallergie, je wil een geschenkje kopen voor ...).</p> <p>Tip: je kan de opdracht ondersteunen door de leerlingen fiches met opgelegde woorden / zinnen /uitdrukkingen aan te reiken</p>	

LEERPLANDOELSTELLING: 25

ET 25

De leerlingen kunnen indien nodig de volgende strategieën toepassen:

- 25.1 zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles begrijpen of kunnen uitdrukken;
- 25.2 het doel van de interactie bepalen en hun taalgedrag er op afstemmen;
- 25.3 gebruik maken van non-verbaal gedrag;
- 25.4 een breed scala aan eenvoudige omschrijvingen inzetten;
- 25.5 vragen om langzamer te spreken, iets te herhalen;
- 25.6 zelf iets herhalen of iets aanwijzen om na te gaan of zij de andere gesprekspartner begrepen hebben;
- 25.7 eenvoudige technieken toepassen om een kort gesprek te beginnen, gaande te houden en af te sluiten;
- 25.8 rekening houden met de belangrijkste conventies bij mondelinge interactie.

Specifieke pedagogisch-didactische wenken

- 25.1 Zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles begrijpen of kunnen uitdrukken.
- Voorbeeld:** de leerlingen krijgen een onvolledige dialoog aangeboden en vervolledigen die dialoog op basis van een hen aangeboden fragment.
- Voorbeeld:** de leerlingen uiten zich zoveel mogelijk in de doeltaal; bijvoorbeeld a.d.h.v. omschrijvingen, met ondersteuning van medeleerlingen, gebaren, mimiek, tekeningen.
- Voorbeeld:** de leerlingen gebruiken tijdens gespreksopdrachten eerder aangeleerde standaardzinnen om te omschrijven, om te verduidelijken dat ze niet alles begrijpen of kunnen zeggen.
- Tip:** de leraar kan deze strategie oefenen in spelvorm, waarbij de leerlingen in duo's punten kunnen verdienen door zolang mogelijk in de doeltaal te converseren.
- Tip:** de leraar geeft nadien gerichte reflectievragen zoals 'hoe probeerde jij de communicatie gaande te houden als je niet alles begrijpt of kan uitdrukken?', 'wat vond je van je eigen taalgebruik?', 'wat vond je heel moeilijk of net gemakkelijk en waarom?'. De antwoorden op deze vragen kunnen ook in een waardenschaal gegoten worden (bv van 1 tot 5) Het is niet de bedoeling dat de reflectie geëvalueerd wordt.

25.2 Het doel van de interactie bepalen en hun taalgedrag er op afstemmen.

Voorbeeld: de leerlingen stellen zich vooraf vragen zoals “met wie ga ik spreken (taalregister), wat wil ik precies weten of vertellen...?”, bv. aan de hand van een lijstje met sleutelwoorden, een checklist...

Voorbeeld: na het voeren van dialogen en gesprekken staan de leerlingen bewust en expliciet even stil bij de manier waarop ze de boodschap overgebracht hebben d.w.z. lichaamstaal, formulering, intonatie... . Dit kan bv. aan de hand van volgende vragen:

- Wat wou ik bereiken? (spreekdoel)
- Ben ik daarin geslaagd? Waarom (niet)?
- Hoe heb ik dat gedaan/geformuleerd?

Tip: deze strategie kan geoefend worden door de leerlingen verschillende gesprekken te laten observeren en met hen te reflecteren over doel en taalgedrag. Het is uiterst belangrijk dat de leerlingen beseffen dat het spreekdoel, de inhoud en het taalregister elementen zijn die de boodschap beïnvloeden.

Tip: link deze strategie expliciet aan de O van het OVUR schema (waar leerlingen mee vertrouwd zijn o.m. uit het vak Nederlands).

25.3 Gebruik maken van non-verbaal gedrag.

Voorbeeld: de leerlingen maken gebruik van en hebben aandacht voor gelaatsuitdrukkingen, gebaren ...om de boodschap te ondersteunen.

Voorbeeld: de leerlingen proberen bij elkaar signalen van onbegrip en/of onvrede op te merken en hier gepast op te reageren.

Tip: de leraar leert de leerlingen de juiste technieken aan om per twee of in een groep(je) te spreken door bv. rollenspelen of door samen met hen goede praktijkvoorbeelden te bestuderen. De leerlingen leren dat ze bij een gesprek nog andere technieken moeten toepassen zoals knikken en spiegelen om het gesprek gaande te houden en passen toe wat ze geleerd hebben bij de strategieën van spreken.

Opgnamen zijn eveneens een krachtige tool om zelfevaluatie te stimuleren. De leerlingen kunnen in de klas tijdens hun presentatie gefilmd worden of kunnen zichzelf ook thuis filmen.

25.4 Een breed scala aan eenvoudige omschrijvingen inzetten.

Voorbeeld: de leerlingen spelen rollenspellen waarbij ze dezelfde boodschap op verschillende manieren trachten over te brengen tav een gesprekspartner die doet alsof hij het niet begrijpt.

Voorbeeld: bij het aanbrengen en gebruiken van nieuwe uitdrukkingen/formuleringen de reeds gekende niet uit het oog verliezen; de leerlingen ontwikkelen ook in een discussie de spreekdurf om vertrouwde zinnen te hernemen

25.5 Vragen om langzamer te spreken, iets te herhalen.

Voorbeeld: de leerlingen stellen een lijst op van formules waarin ze vragen om langzamer te spreken, iets te herhalen.

25.6	Zelf iets herhalen of iets aanwijzen om na te gaan zij de andere gesprekspartner begrepen hebben. Voorbeeld: de leerlingen parafraseren wat de gesprekspartner hen zegt om na te gaan of ze het begrepen hebben. Voorbeeld: de leerlingen wijzen aan waarover de gesprekspartner het heeft om na te gaan of ze het begrepen hebben.
25.7	Eenvoudige technieken toepassen om een kort gesprek te beginnen, gaande te houden en af te sluiten. Voorbeeld: de leerlingen observeren gesprekken en reflecteren over de aangewende technieken (talige en niet-talige zoals vaste frasen, uitdrukkingen en gepaste lichaamstaal) om een gesprek te beginnen, gaande te houden en af te sluiten. Zij oefenen deze technieken tijdens rollenspelen.
25.8	Rekening houden met de belangrijkste conventies bij mondelinge interactie. Voorbeeld: de leerlingen maken gebruik van geijkte formules bij een (in)formeel (telefoon)gesprek. Tip: ook aandacht besteden aan de niet-talige conventies, zoals lichaamstaal bij begroeten (hand schudden, zoenen, ...)

de leerlingen zetten hun kennis (ET 32 en 33) functioneel in bij het uitvoeren van de spreektaken

de leerlingen werken aan de attitudes* (ET 34* tot 38*) bij het uitvoeren van de spreektaken

Verdieping voor het specifiek gedeelte

De verdieping van de hierboven vermelde leerplandoelstellingen voor mondelinge interactie gebeurt op basis van meer zaakvakspecifieke taken

Met behulp van A en B fiches rond informatie geven en vragen in verschillende commerciële/toeristische contexten spelen de leerlingen (telefonische) rollenspellen. Deze oefening kan trapsgewijs opgebouwd worden door de leerlingen op verschillende momenten tijdens het schooljaar dezelfde fiches te geven waarbij telkens meer elementen van de informatie weggelaten worden.

Voorbeeld: de leerlingen nemen een enquête af over het gebruik van tablets, smartphone.. bij ouderen.

Voorbeeld: de leerlingen verzorgen de catering voor passagiers/klanten; ze geven uitleg en nemen de bestelling op.

Voorbeeld: de leerlingen simuleren een telefoongesprek naar een helpdesk om bv. een informaticaprobleem op te lossen.

Voorbeeld: de leerlingen verzorgen het in-/uitchecken van gasten aan de receptie van een hotel.

Tekstkenmerken Schrijven
Onderwerp
<ul style="list-style-type: none">• Concreet• Vertrouwd• Eigen leefwereld en dagelijks leven
Taalgebruikssituatie
<ul style="list-style-type: none">• Voor de leerlingen relevante en vertrouwde taalgebruikssituaties• Met aandacht voor digitale media
Structuur – samenhang - lengte
<ul style="list-style-type: none">• Enkelvoudige en eenvoudig samengestelde zinnen• Eenvoudige en duidelijke tekststructuur• Vrij korte en af te toe iets langere teksten
Woordenschat en taalvariëteit
<ul style="list-style-type: none">• Frequentie woorden• Informeel en formeel• Standaardtaal

SCHRIJVEN

Onderstaande leerplandoelstellingen moeten steeds gelezen worden samen met de decretaal vastgelegde **tekstkenmerken** die als bladwijzer op de voorgaande pagina van dit leerplan terug te vinden zijn.

BELANGRIJKE OPMERKINGEN

Sommige voorbeelden zijn identiek voor de tweede en derde graad maar het is essentieel dat de **moeilijkheidsgraad** van de te produceren teksten geleidelijk opgebouwd wordt.

U vindt voorbeelden van oefenvormen bij de onderstaande taaltaken in de pedagogisch-didactische wenken (zie de virtuele klas Frans op Smartschool)

LEERPLANDOELSTELLING 26: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau formulieren en open vragenlijsten invullen.</i>	ET 26
Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
Voorbeeld: de leerlingen vullen een C.V.-formulier van bv. Europass in. Voorbeeld: de leerlingen vullen een aanvraag in voor vrijwilligerswerk, om deel te nemen aan een muziekwedstrijd, om toeristische brochures te bestellen, om je in te schrijven op een datingsite ... Voorbeeld: de leerlingen vullen een memoformulier in n.a.v. een telefoongesprek met een klant. Voorbeeld: de leerlingen vullen een enquête in over bv zakgeld, Internet, sociale media...	

LEERPLANDOELSTELLING 27: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau een mededeling schrijven.</i>	ET 27
Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
Voorbeeld: de leerlingen schrijven op basis van een aangereikte tekststructuur een uitnodiging voor een sportevenement, een vernissage, een opening van een winkel. Voorbeeld: de leerlingen maken op facebook een evenement aan met alle nodige informatie. Voorbeeld: de leerlingen stellen een (eigen uitgevonden) product voor met zijn troeven, doelpubliek ... en maken een affiche.	

LEERPLANDOELSTELLING 28: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau een situatie, een gebeurtenis, een ervaring beschrijven.</i>	ET 28
Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
Voorbeeld: de leerlingen posten een bericht over hun vakantie-ervaring op een blog, op facebook. Voorbeeld: de leerlingen schrijven een evaluatie over een restaurantbezoek op basis van een aantal criteria. Voorbeeld: de leerlingen schrijven een fait divers op basis van een persfoto, beschrijven een ongeval op basis van de tekening van het aanrijdingsformulier ... Voorbeeld: de leerlingen kijken in een verslag terug op een gebeurtenis of situatie (project dag, stage, GIP, GWP...) aan de hand van een verslag of stramien.	

LEERPLANDOELSTELLING 29: <i>de leerlingen kunnen op beschrijvend niveau alledaagse omgangsvormen en beleefdheidsconventies voor sociale contacten gebruiken.</i>	ET 29
Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
Voorbeeld: de leerlingen gebruiken het juiste taalregister en de juiste standaardformules bij het schrijven van een korte tekst/brief naar een vriend, de leraar, een onbekende persoon, organisatie of bedrijf. Voorbeeld: de leerlingen krijgen een aantal informele zinnen aangeboden en herschrijven ze in een formele stijl of omgekeerd.	

LEERPLANDOELSTELLING 30: <i>de leerlingen kunnen op structurend niveau informele en formele, ook digitale correspondentie voeren.</i>	ET 30
Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
Voorbeeld: de leerlingen communiceren via facebook met Franstalige leeftijdsgenoten. Voorbeeld: de leerlingen communiceren met hun leraar in het Frans over opdrachten, toetsen en remediëring via een digitaal leerplatform. Voorbeeld: de leerlingen vragen een catalogus of een toeristische brochure aan, schrijven een klachtenbrief ...	

<p>LEERPLANDOELSTELLING: 31</p> <p>De leerlingen kunnen indien nodig de volgende strategieën toepassen:</p> <p>31.1 zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles kunnen uitdrukken;</p> <p>31.2 het schrijfdoel bepalen en hun taalgedrag er op afstemmen;</p> <p>31.3 een schrijfplan opstellen;</p> <p>31.4 gebruik maken van een model;</p> <p>31.5 digitale en niet-digitale hulpbronnen en gegevensbestanden raadplegen en rekening houden met de consequenties ervan;</p> <p>31.6 de passende lay-out gebruiken;</p> <p>31.7 de eigen tekst nakijken;</p> <p>31.8 bij een gemeenschappelijke schrijftaak talige afspraken maken, elkaars inbreng in de tekst benutten, evalueren en corrigeren;</p> <p>31.9 rekening houden met de belangrijkste conventies van geschreven taal.</p>	<p>ET 31</p>
<p>Voorbeelden en tips</p>	
<p>31.1 Zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles kunnen uitdrukken.</p> <p>Voorbeeld: wanneer ze bepaalde woorden niet kennen, gebruiken de leerlingen afgeleide woorden / synoniemen / parafrasen / vertalingen in context en zetten de schrijftaak verder. Ze zoeken achteraf in naslagwerken de juiste woorden op.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen maken alleen of in duo's een eerste versie van hun schrijftaak en herwerken deze op basis van de opmerkingen van de leerkracht, een medeleerling.</p> <p>Tip: de leraar geeft na een schrijfo opdracht gerichte reflectievragen zoals 'Heb je veel woordenschat moeten opzoeken of vragen?', 'Kon je de tekst makkelijk structureren?', 'Wat vond je heel moeilijk of net makkelijk en waarom?'. De antwoorden op deze vragen kunnen ook in een waardenschaal gegoten worden (bv. van 1 tot 5). Het is niet de bedoeling dat de reflectie geëvalueerd wordt.</p>	
<p>31.2 Het schrijfdoel bepalen en hun taalgedrag er op afstemmen.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen sturen een brief met gelijkaardige inhoud (bijvoorbeeld bedanken voor alle hulp en goede raad) naar een vriend/in, een leraar, de directeur ...De leerlingen stellen zich hierbij vooraf vragen zoals "naar wie schrijf ik (taalregister), wat wil ik precies weten of vertellen, hoe ga ik mijn correspondent aanspreken en iets meedelen ...?"</p> <p>Tip: link deze strategie expliciet aan de O van het OVUR schema.</p> <p>Tip: het is belangrijk dat leerlingen beseffen dat het schrijfdoel de inhoud en het taalregister bepaalt.</p>	

31.3	<p>Een schrijfplan opstellen.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen krijgen een schrijfoopdracht aangeboden en stellen hiervoor een stappenplan op.</p> <p>Tip: bij deze opdracht gaat het om het expliciet opmaken van een stappenplan. Dit hoeft niet steeds tot het uitschrijven van een volledige tekst te leiden, inzoomen op een van de onderdelen is eveneens mogelijk. Deze strategie kan ook inge oefend worden door leerlingen de verschillende stappen van een schrijfplan in de juiste volgorde te plaatsen.</p>
31.4	<p>Gebruik maken van een model.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen schrijven een uitnodiging voor een barbecue op school en baseren zich hiervoor op enkele aangereikte modellen en schrijfkaders.</p>
31.5	<p>Digitale en niet-digitale hulpbronnen en gegevensbestanden raadplegen en rekening houden met de consequenties ervan.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen zoeken informatie op het internet (afbeeldingen, tekstfragmenten) Zij gebruiken deze informatie om zelf voor de medeleerlingen een verstaanbare en logische tekst te schrijven, ze ordenen de informatie op presentatiedia's, kiezen aangepaste animatie en maken een stappenplan voor een presentatie. Vooraf wordt duidelijk gesteld tot wie de presentatie zich richt.</p> <p>Voorbeeld: bij schrijftaken op de PC gebruiken de leerlingen alle ICT-mogelijkheden (zoals automatische spellingcontrole uitvoeren, online hulpprogramma's en woordenboeken raadplegen).</p> <p>Tip: het is belangrijk dat de leraar de leerlingen wijst op de valkuilen bij de gebruikte hulpmiddelen.</p>
31.6	<p>De passende lay-out gebruiken.</p> <p>Voorbeeld: de leraar biedt modellen aan van geschreven teksten en laat de leerlingen de lay-out vergelijken. Tijdens de instructies voor het uitvoeren van een schrijftaak wordt expliciet aandacht besteed aan de passende lay-out (mail, brief, folder, ...).</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen zetten een met de hand geschreven tekst over in een word document, passen de BIN-normen toe en/of maken gebruik van een online- spellingchecker.</p>
31.7	<p>De eigen tekst nakijken.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen maken zich de gewoonte eigen om hun (digitaal) geschreven teksten met een spellingchecker en/of checklist te corrigeren.</p>
31.8	<p>Bij een gemeenschappelijke schrijftaak talige afspraken maken, elkaars inbreng in de tekst benutten, evalueren, corrigeren en redigeren.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen werken eerst individueel of in kleine groepjes aan deelopdrachten, vervolgens werken ze stap voor stap aan hun gezamenlijk eindproduct op basis van een criterialijst.</p> <p>Tip: de leerlingen werken gefaseerd aan een schrijfoopdracht en bespreken na elke fase per twee het bekomen resultaat.</p> <p>Tip: de leerlingen vertrouwd maken met groepswerk en de taakverdeling hierin.</p>

31.9 Rekening houden met de belangrijkste conventies van geschreven taal.

Voorbeeld: de leerlingen vergelijken geschreven teksten en herkennen de verschillen eigen aan de graad van vertrouwdheid (tu-vous, aanwezigheid en formulering van aanspreek/slotformules, gebruik van hoofdletters, punctuatie, smileys ...) en kunnen deze toepassen.

de leerlingen zetten hun kennis (ET 32 en 33) functioneel in bij het uitvoeren van de schrijftaken

de leerlingen werken aan de attitudes* (ET 34* tot 38*) bij het uitvoeren van de schrijftaken

Verdieping voor het specifiek gedeelte

De verdieping van de hierboven vermelde leerplandoelstellingen voor schrijven gebeurt op basis van meer zaakvakspecifieke taken.

Voorbeeld: de leerlingen schrijven een e-mail en een brief over hetzelfde onderwerp (een uitnodiging voor een eetfestijn, de rondleiding, een reismarkt) en houden rekening met de verschillen in aanspreking, slotformules, stijl, ...

Voorbeeld: de leerlingen reageren met behulp van een aantal modellen op een zakelijke mail of brief (vraag naar informatie, bestelling, reservatie, offerte, bevestiging...)

Voorbeeld: de leerlingen ontwerpen een aankondiging voor de opening van een nieuwe winkel, een affiche voor een liefdadigheidsconcert, een tweedehandsbeurs, een folder voor een reisbeurs...

Voorbeeld: de leerlingen stellen een evaluatieformulier op over een verblijf in een hotel, over de bediening in een restaurant, over de verschillende wellnessstands van een handelsbeurs, over een product, over veiligheid in de keuken.

Voorbeeld: de leerlingen vullen een online formulier in (vraag om informatie, reservatie, zelf een energiebesparende tip geven, tevredenheidsenquête,...)

Voorbeeld: de leerlingen stellen een verslag op over een extra-muros-activiteit.

Voorbeeld: de leerlingen stellen 3 hotels voor rekening houdend met bepaalde eisen van de klant (bijvoorbeeld: een koppel met baby, max. 4 uur vliegen, max. € 1500,00, 25° in november, ...)

Voorbeeld: de leerlingen stellen een persbericht op waarbij ze een evenement promoten.

KENNIS

De verdieping voor het specifiek gedeelte wordt aangeduid in *courier new*.

LEERPLANDOELSTELLING 32	ET 32
DE LEERLINGEN KUNNEN BIJ HET UITVOEREN VAN BOVENSTAANDE TAALTAKEN DE VOLGENDE GRAMMATICALE EN LEXICALE ELEMENTEN FUNCTIONEEL INZETTEN	

Belangrijke opmerkingen

In de derde graad bouwen we spiraalsgewijs verder op de grammaticale en lexicale items van de eerste en tweede graad. Ze worden herhaald en verder uitdiept. Wat nieuw is in de 3^e graad wordt schuingedrukt aangegeven.

Voor de realisatie van deze leerplandoelstelling geeft de 1^e kolom de decretaal vastgelegde kenniselementen aan. In de kolom Tips en voorbeelden gaan we in op specifieke aandachtspunten voor de derde graad. In functie van uw leerlingenpubliek kunnen hier andere accenten gelegd worden. Daar waar geen tips en voorbeelden vermeld staan verwijzen we u naar de leerplannen van de eerste en de tweede graad.

Het is van het grootste belang om deze items **zowel schriftelijk als mondeling** te oefenen in authentieke functionele contexten.

32.1 OM PERSONEN, DIEREN EN ZAKEN TE BENOEMEN:		VOORBEELDEN EN TIPS	ET 32.1
1	Te verwijzen naar personen, dieren en zaken		
	<ul style="list-style-type: none"> Zelfstandige naamwoorden: getal, telbaar en ontelbaar, genus 		
	<ul style="list-style-type: none"> Lidwoorden: getal, bepaald en onbepaald, genus, article zéro*, article partitif 	Voor l'article zéro kunnen bepaalde constructies als lexicale elementen aangebracht worden (vb: maison à vendre, avoir faim, avec joie).	
	<ul style="list-style-type: none"> Voornaamwoorden: <ul style="list-style-type: none"> – persoonlijk: onderwerp, lijdend en meewerkend voorwerp – en/y – bezittelijk – aanwijzend 	<p>De meest voorkomende vormen (je lui téléphone, elle l'a vu ...) en structuren zoals 'il y a, il y en a'</p> <p>Frequent gebruik van double pronom : je vous le passe, je le lui demanderai...</p> <p>le mien, la tienne ...</p>	

		<p>celui-ci, celle qui ...</p> <p>Tip: werk op vlotheid in authentieke situaties (vermijd gekunstelde zinnen en inoefenen van combinaties die zelden voorkomen).</p> <p>Aandacht voor ça en cela, c'est en il est.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Uitdrukkingen van hoeveelheden 	<p>Hoofdtelwoorden, rangtelwoorden, bijwoorden zoals 'beaucoup de, peu de, énormément de, assez de, très' ; maar ook lexicale uitdrukkingen zoals 'une bouteille de, une tranche de ...' en uitdrukkingen zoals "vraiment beaucoup, un tas de ..."</p> <p>Les indéfinis: quelques, chaque, tout, plusieurs, certains, aucun,</p> <p>Tips: beperk het oefenen van het voluit schrijven van cijfers tot enkele functionele contexten.</p> <p>Voorzie frequent herhalingsoefeningen voor het begrijpen en lezen van cijfers en getallen (geven en begrijpen van telefoonnummers, rekeningnummers, prijzen, jaartallen, eeuwen, breuken, koningen/keizers...).</p>
2	Personen, dieren en zaken nader te bepalen en te omschrijven	
	<ul style="list-style-type: none"> • Bijvoeglijke naamwoorden 	<p>Tip: blijvende extra aandacht voor de plaats van frequent gebruikte bijvoeglijke naamwoorden.</p> <p>Tip: aandacht voor verschil bijvoeglijk naamwoord - bijwoord (elle danse bien, c'est une bonne danseuse)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Overeenkomst zelfstandig naamwoord - bijvoeglijk naamwoord 	<p>Tip: herhaling van speciale vormen zoals 'vieux-vieil-vieille'</p>
3	Gelijkenissen en verschillen	
	<ul style="list-style-type: none"> • Trappen van vergelijking 	<p>Consolideren van de frequent gebruikte</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • regelmatige vormen zoals plus/moins/aussi que; le plus/le moins ; autant de/que • onregelmatige vormen zoals bon - (le) meilleur et bien - (le) mieux. 	
4	Relaties aan te duiden		
	<ul style="list-style-type: none"> • Betrekkelijke bijzinnen <i>en samengestelde betrekkelijke voornaamwoorden</i> 	Qui – que – dont – où – ce qui – ce que. Samengestelde betrekkelijke voornaamwoorden : duquel, à laquelle, sur qui, ...	
32.2 OM UITSPRAKEN TE DOEN:		TIPS EN VOORBEELDEN	ET 32.2
	Te bevestigen, te vragen en te ontkennen		
	<ul style="list-style-type: none"> • Bevestigende, ontkennende, vragende, gebiedende zinnen 	ne pas, ne plus, ne personne, ne rien, ne jamais, sans + infinitif impératif positif et négatif si (als antwoord op vraag met een ontkenning) Tip: specifieke aandacht voor de plaats van de negatie in de zin (bij samengestelde tijden) en voor frequente fouten zoals 'déjà' – 'ne pas encore', 'aussi' – '(ne pas) non plus' intonation – est-ce que – qu'est-ce que – qu'est-ce qui - mots interrogatifs inversion Tip : focussen op frequentie en connotatie van vraagvormen (mondeling: vooral intonatie; schriftelijk: vooral inversie; een eerder beperkt gebruik van 'est-ce que')	
	<ul style="list-style-type: none"> • Overeenkomst tussen onderwerp en werkwoord 	Mon père et moi, nous ... C'est moi qui ai ...	

		<p>La plupart des ... + verbe au pluriel</p> <p>Tip : aandacht voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • homoniemen bij werkwoordsuitgangen (ais, ait, aient...) • accord du verbe avec le sujet bij twee pronoms voor het werkwoord (nous vous téléphonONS)
	<ul style="list-style-type: none"> • Vragende woorden 	<p>combien, comment, quel(les) ...</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • iets benadrukken 	<p>Pronoms toniques ‘Toi ou moi?’</p> <p>La mise en relief ‘C’est toi qui as ... ‘ (met aandacht voor accord verbe – sujet)</p>
2	Te situeren in de ruimte	
	<ul style="list-style-type: none"> • Uitdrukken van ruimte, beweging, richting, afstand ... 	<p>Grammaticaal: voorzetsels, bijwoorden, ‘en/y’ ...</p> <p>Lexicaal: werkwoorden die beweging uitdrukken, eenheden van afstand, de windrichtingen (zie woordvelden)</p>
3	Te situeren in de tijd	
	<ul style="list-style-type: none"> • Uitdrukken van tijd, duur, frequentie, herhaling ... 	<p>Tijdmarkeerders: la semaine passée, il y a, soudain, comme d’habitude, tous les jours, en hiver, au printemps, dimanche, le dimanche, tantôt...</p> <p>Bijwoorden: premièrement, avant, après, toujours, souvent ...</p> <p>Prépositions: depuis, en, de ... à, du ...au, dans...</p> <p>Le gérondif (gelijktijdige acties)</p> <p>Tip voor het specifieke gedeelte : Les conjonctions de temps: avant de, depuis que, dès que, jusqu’à ce que, pendant que, ... (beperkt gebruik van de subjonctif; aandacht voor emploi des temps du</p>

		passé)
	<ul style="list-style-type: none">Vorming, waarde en gebruik van de tijden van de 'indicatif' voor de communicatie in de tegenwoordige, de verleden en de toekomstige tijd	<p>Vorming en gebruik van</p> <ul style="list-style-type: none">Verleden tijden : passé récent, passé composé, imparfait, plus-que-parfait, passé simple (herkennen)Tegenwoordige tijden : présent, être en train deToekomstige tijden : futur proche, futur simple, futur antérieur <p>Tip voor het specifieke gedeelte:</p> <p>Het herkennen van de passé simple is voor de richting toerisme nuttig bij het begrijpen van historische informatie in de beschrijving van bezienswaardigheden). Leerlingen laten oefenen in het omzetten naar passé composé bij het overbrengen van geschreven info gesproken boodschappen.</p> <p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none">het is belangrijk om de leerlingen, bij overzichten van de tijden, te (blijven) wijzen op de logische verbanden tussen de enkelvoudige en samengestelde tijden;vertrek vanuit het functionele gebruik van de tijden in zinvolle contexten;selecteer de werkwoorden op basis van frequentie in gebruikfocus bij l'accord du participe passé in frequent gebruikte constructies ('elle est venue', la commande que vous avez placée, les clés, je les ai mises sur la table')frequente semi-auxiliaires herkennen en gebruiken (commencer à/par – finir de/ par, faire/

		laisser; savoir/pouvoir; devoir; faillir...)
	<i>Vorming, waarde en gebruik van de andere wijzen voor de communicatie</i>	<p>Vorming, waarde en gebruik van : infinitif, impératif, participe (gérondif), conditionnel, subjonctif</p> <p>Tips:</p> <p>Vertrek steeds vanuit de waarde/het gebruik van de wijs (bv een beleefde vraag stellen met de conditionnel, een gelijktijdige actie uitdrukken met de gérondif, de subjonctif voor het uitdrukken van subjectieve gegevens ...).</p> <p>Besteed het meest aandacht aan de frequentste (on-) regelmatige werkwoorden.</p> <p>Werk ook contrastief om letterlijk vertalen van werkwoordsvormen te vermijden (bv. door te + infinitief = gérondif)</p>
4	Te argumenteren en logische verbanden te leggen	
	<ul style="list-style-type: none"> • Uitdrukken van reden, oorzaak en gevolg 	<p>Uitdrukkingen zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reden, oorzaak : ‘parce que, comme, puisque, vu que, à cause de, grâce à, par’... • Gevolg : ‘donc, c’est pourquoi, de sorte que, par conséquent, ainsi’... <p>Lexicaal :</p> <p>uitdrukkingen en werkwoorden zoals : provoquer, être à l’origine de, causer...</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Uitdrukken van doel 	<p>Uitdrukkingen zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> • pour + infinitif • afin de + infinitif

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uitdrukken van mening, (on)zekerheid en twijfel</i> 	<p>Werkwoorden en uitdrukkingen zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mening : ‘je pense que, selon moi, je trouve que, à mon avis...’ • (on)zekerheid en twijfel : ‘être sûr, être certain, être convaincu que, douter, ne pas savoir, certainement, évidemment, sans doute ...’
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uitdrukken van (on)mogelijkheid en waarschijnlijkheid</i> 	<p>Uitdrukkingen zoals ‘être (im)possible, probablement, sans doute, peut-être ...’</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uitdrukken van tegenstelling en toegeving</i> 	<p>Uitdrukkingen zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tegenstellingen : ‘au contraire, contrairement à, alors que, par contre, pourtant, quand même, cependant, d’une part... d’autre part, au lieu de, tandis que, même si...’ • Toegeving : ‘<i>bien que, malgré (que)...</i>’
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uitdrukken van wil en gevoelens</i> 	<p>verbes de volonté et de sentiments + infinitif adjectifs de sentiments + infinitif conditionnel présent (je voudrais, j’aimerais, on pourrait...) interjections (cool, chouette, super, beurk, zut ...) verbes de volonté/sentiments + subjonctif en adjectifs de sentiments + subjonctif Tip: beperk het aanbod tot de meest frequente hoofd- werkwoorden en adjectieven</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uitdrukken van hypothese en voorwaarde</i> 	<p>si présent + présent, futur, impératif ; si imparfait + conditionnel présent <u>Uitdrukkingen zoals:</u> à condition de/que, au cas où, ... Si pqp + cond. Passé</p>

5	Perspectief aan te duiden (neutraal/geen handelende persoon/nadruk op handelende persoon)	
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gebruik van actief versus passief: betekenis en passievorming</i> 	Het gebruik van 'on' en 'se', 'être + participe passé' in vaak voorkomende contexten.
6	Relatie en samenhang tussen de tekstgedeelten aan te duiden	
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>samengestelde zinnen ook met onderschikking</i> 	Zie : les conjonctions de subordination (temps, cause, moyen, but, ...)
7	Te rapporteren	
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Indirecte rede</i> 	Indirecte rede/vraag met variatie in het hoofdwerkwoord zoals: dire, ajouter, (se) demander, promettre, expliquer, admettre ... Hoofdwerkwoorden in de tegenwoordige tijd ('il veut savoir ..., je me demande ...')

32.3 MET COMPLEMENTAIRE LEXICALE KENNIS BINNEN WOORDVELDEN¹⁴ ZOALS ...		Voorbeelden en tips
	Persoon	persoonlijke gegevens, familie, kleding, gezondheid, lichaamsdelen, uiterlijke kenmerken, karaktereigenschappen, gezondheid,
2	Dagelijks leven	vrijetijdsbesteding, vakantie, reizen, vervoersmiddelen, verkeer, persoonlijke relaties, sociale media... huis en omgeving, huishoudelijke taken, dagdagelijkse objecten en handelingen, boodschappen doen, gezondheid en hygiëne, huisdieren... winkelen, eten en drinken diensten zoals post, bank, politie, ziekenhuis, toeristische dienst....
3	Schoolleven	studiekeuzes en type opleidingen, schoolorganisatie (vakken, roosters, schooldag), schoolmateriaal, klasinstructies ...
4	Gebeurtenissen	ontmoetingen, incidenten, ongelukken, natuurlijke fenomenen...
5	Professioneel leven	ondernemingen, beroepen, solliciteren...
6	Relatie tot de anderen	beleefdheidsrituelen, gevoelens, normen en waarden, communicatie, ...
7	Media	televisieprogramma's, kranten, Internet, actualiteit (dagelijks leven, maatschappij)...
8	Tijd en ruimte	stad, platteland, ... natuur, flora, fauna, ecologie, het weer... tijdsaanduidingen
9	Kunst en cultuur	film, literatuur, muziek , podiumkunsten...

¹⁴ Voor de keuze van de woordvelden werd rekening gehouden met de woordvelden in het leerplan van de eerste graad en met de Référentiels A2 van het ERK.

10	Diensten en beroepen	post, bank, politie, ziekenhuis, toeristische dienst, media, culturele activiteiten, administratieve, commerciële en sociale beroepen sociale dienstverlening kantoorbenodigdheden, kantoorruimtes, infrastructuur, administratieve beroepen, communicatiemiddelen ... financiële transacties, winkelafdelingen... hotelinfrastructuur, toeristische bezienswaardigheden ...
----	----------------------	---

Kennis en vaardigheden integreren:

Kenniselementen worden niet geïsoleerd aangebracht of ingeoefend. Onderstaande voorbeelden illustreren hoe men grammaticale en/of lexicale kenniscomponenten kan combineren met de vaardigheden. Bij het zoeken naar of screenen van teksten en oefenmateriaal, is het belangrijk deze functionele aanpak van kennis voor ogen te houden. Voor meer tips verwijzen we u naar de pedagogisch-didactische wenken die zich in de virtuele klas Frans op Smartschool bevinden.

Lexicale en grammaticale kennis inzetten bij **spreken en gespreksvaardigheid**

- De leerlingen vergelijken huisregels van scholen, sportclubs, bedrijven en vertellen welke verschillen ze ontdekt hebben (LPD 18). Hierbij gebruiken ze op correcte wijze uitdrukkingen om te vergelijken, hun mening te geven, tegenstellingen aan te duiden ... (LPD 32.2) en lexicale elementen uit de velden 'dagelijks leven, schoolleven en professioneel leven' (LPD 32.3).
- De leerlingen vertellen het leven van een bekende persoon op basis van data en sleutelwoorden (LPD 19) en gebruiken hierbij op correcte wijze tijdmarkeerders, jaartallen en verleden tijden (LPD 32.2), en lexicale kennis binnen de woordvelden zoals: 'persoon, media' (LPD 32.3).

Lexicale en grammaticale kennis inzetten bij **luisteren**

- De leerlingen beluisteren een opsporingsbericht (LPD 4) en kunnen a.d.h.v. de persoonsbeschrijvingen (LPD 32.3) de juiste foto aankruisen.
- De leerlingen beluisteren een reisverhaal (LPD 3) en kunnen a.d.h.v. de gebruikte tijdsmarkeerders (LPD 32.2) de chronologie weergeven.

Lexicale en grammaticale kennis inzetten bij **lezen**

- De leerlingen reconstrueren een verknipte tekst met instructies om iets te bestellen via internet ... (LPD 14). Ze zetten hierbij het woordveld 'media' in (LPD 32.3) en motiveren de reconstructie door te verwijzen naar de gebruikte verbindingswoorden (LPD 32.2).

Lexicale en grammaticale kennis inzetten bij **schrijven**

- De leerlingen beschrijven een ongeval op basis van de tekening van het aanrijdingsformulier en gebruiken hierbij de gepaste verbindingswoorden en uitdrukkingen om te rapporteren. Hiervoor baseren ze zich op de lexicale kennis uit het woordveld 'gebeurtenissen' (LPD 32.3/4).

<p>LEERPLANDOELSTELLING: 33</p> <p><i>De leerlingen kunnen reflecteren over taal en taalgebruik binnen de vermelde taalgebruikssituaties om zo hun functionele en ondersteunende kennis uit te breiden door:</i></p> <p>33.1 reeds in de klas behandelde vormen en structuren te herkennen en ontleden;</p> <p>33.2 door te observeren hoe vormen en structuren functioneren, onder begeleiding regels te ontdekken en formuleren;</p> <p>33.3 gelijkenissen en verschillen tussen talen ontdekken en hun kennis van andere talen in te zetten.</p>	<p>ET 33</p>
<p>Voorbeelden en tips</p>	
<p>33.1 Voorbeeld: de leerlingen horen een gesprekje tussen jongeren die elkaar vertellen wat ze in het weekend zouden doen als ze alleen thuis zouden zijn en herkennen de gebruikte structuren voor het uitdrukken van een hypothese..</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen zoeken in een corpus voorbeelden van behandelde structuren zoals de vergelijking, de kenmerken van een formele brief/mail ...</p>	
<p>33.2 Voorbeeld: de leerlingen ontdekken in beluisterde of gelezen teksten de gebruikte verleden tijden.</p> <p>Vanuit de aangeboden tekst(en) reflecteren de leerlingen onder begeleiding van de leraar over de kenniselementen. Hij werkt hierbij ook aan het inzetten van strategieën (leerlingen stimuleren om uit de context de betekenis van nieuwe woorden af te leiden, vertrouwde ankerpunten zoeken in de tekst, nieuwe woorden opzoeken of hulp vragen ...).</p>	
<p>33.3 Voorbeeld: de leerlingen herkennen transparante woorden (vanuit Nederlands of Engels), ze herkennen verschillen in zinsbouw tussen het Nederlands en de doeltaal (“kijken naar TV” en “regarder la télé” / “er is” en “il y a”, leeftijd weergeven (‘ik ben 16 jaar oud’ en ‘j’ai 16 ans’...), ze herkennen verschillen in betekenis bij transparante woorden (faux amis zoals “visiter” en “rendre visite”).</p>	

ATTITUDES*

LEERPLANDOELSTELLING 34*: <i>de leerlingen tonen bereidheid en durf om te luisteren, te lezen, te spreken, gesprekken te voeren en te schrijven in het Frans.</i>	ET 34*
Specifieke pedagogisch-didactische wenken	
<p>De leraar zorgt voor een veilig klasklimaat en voor werkvormen waarin leerlingen alle kansen krijgen om te leren en ook fouten te maken. Hij stimuleert en moedigt aan, waarbij elke vordering geapprecieerd wordt. Het is ook belangrijk met de leerlingen regelmatig te reflecteren over hun taalgedrag. Dit kan aan de hand van een zelfevaluatie vragenlijstje m.b.t. hun bereidheid tot lezen, luisteren, spreken, schrijven. De leerlingen kunnen een logboekje/taalportfolio bijhouden van wat ze binnen en buiten de klas gelezen/beluisterd hebben ...</p> <p>De leraar moedigt de leerlingen aan om bij groepswork de doeltaal te gebruiken. Hij observeert de leerlingen en bekrachtigt positief het nemen van risico's bij spreken, het aanwenden van alle middelen om de communicatie gaande te houden ...</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 35*: <i>de leerlingen streven naar taalverzorging.</i>	ET 35*
Mogelijke concretisering en specifieke pedagogisch-didactische wenken	
<p>Voorbeeld: de leraar confronteert de leerlingen met humoristische voorbeelden van taalgebruik (bijvoorbeeld: cartoons, woordspelletjes, Le chat (Philippe Geluck), ...) en vraagt hen hierover te reflecteren.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen gebruiken spontaan een (online) woordenboek of naslagwerk.</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen geven positief- kritische feedback aan anderen via peer- en groepeerbeoordeling en gebruiken feedback van anderen om hun gesproken en geschreven teksten te verbeteren (bijvoorbeeld: bij het in duo's corrigeren van een toets of taak (coöperatief leren)).</p> <p>Voorbeeld: de leraar bezorgt de leerlingen een stappenplan voor mondelinge en schriftelijke taalverzorging.</p> <p>Voorbeeld: de leraar observeert de leerlingen terwijl ze een schriftelijke of mondelinge opdracht uitvoeren in de klas. Mogelijke attitudegedragingen: een woordenlijst raadplegen, nalezen, fouten zorgvuldig verbeteren ...</p> <p>Voorbeeld: de leerlingen verzorgen de correcties bij schrijftaken; zij corrigeren zelf hun spreekfouten; ze houden bij hoe ze aan grammatica en woordenschatverwerving werken om hun taalvaardigheid te verbeteren.</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 36*: <i>de leerlingen tonen belangstelling voor de aanwezigheid van moderne vreemde talen in hun leefwereld, ook buiten de school, en voor de socioculturele wereld van de taalgebruikers.</i>	ET 36*
Mogelijke concretisering en specifieke pedagogisch-didactische wenken	
<p>Voorbeeld: de leerlingen kijken en luisteren naar Franstalige zenders/radiostations, luisteren naar Franse liedjes, Ze bezoeken en gebruiken Franstalige sites (bijv. populair televisieprogramma of internetfilmje, websites van Franse steden, ...) en communiceren erover en beantwoorden daarover een eenvoudige vraag.</p> <p>Voorbeeld: de leraar maakt de leerlingen attent op de vele talen die aanwezig zijn in de school, op de aanwezigheid van Frans in hun dagelijks leven, op de aanwezigheid van het Frans in het Nederlands en in het Engels. Hij vraagt hen geregeld naar hun eigen ervaringen met de doeltaal buiten de school en laat hen zelfgekozen teksten meebrengen naar de klas (liedjes, folders, foto's met tekst, stripverhalen, gedichtjes).</p> <p>Voorbeeld: de leraar stimuleert correspondentie en uitwisselingen met Franstalige leeftijdsgenoten.</p> <p>Voorbeeld: aandacht schenken aan La semaine de la langue française, La journée de la francophonie, La semaine du film français, La foire du livre, Olyfran, uitwisselingsprojecten ... kan het belang van het Frans illustreren en kan motiverend zijn.</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 37*: <i>de leerlingen staan open voor verschillen en gelijkenissen in leefwijze tussen de eigen cultuur en de cultuur van een streek waar de doeltaal gesproken wordt.</i>	ET 37*
Mogelijke concretisering en specifieke pedagogisch-didactische wenken	
<p>Voorbeeld: in gesprekken/discussies met locuteurs natifs (bij een uitwisseling, een chatsessie, een interview met een externe spreker in klas) stellen de leerlingen spontaan vragen over bepaalde cultuuruitingen.</p> <p>Voorbeeld: leerlingen vergelijken eetgewoontes/recepten/ beleving van bepaalde feesten zoals Sinterklaas, Halloween...</p> <p>Voorbeeld: leerlingen gaan op zoek naar de gelijkenissen tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk (Frans-Vlaanderen) (carnaval, bier, gerechten, tradities, cours de néerlandais...)</p>	

LEERPLANDOELSTELLING 38*: <i>de leerlingen stellen zich open voor de esthetische component van teksten.</i>	ET 38*
Mogelijke concretisering en specifieke pedagogisch-didactische wenken	
Voorbeeld: de leerlingen stellen zich open voor de talige en niet-talige aspecten van teksten zoals rijm en ritme. Voorbeeld: leerlingen beluisteren liedjes, lezen gedichten en illustreren deze met een collage, tekening of powerpointpresentatie. Voorbeeld: de leerlingen brengen zelf gekozen Franstalige liedjes mee naar de klas en organiseren een TOP 10.	

ALGEMENE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

Wij verwijzen u graag door naar de virtuele klas Frans op Smartschool waar u tal van algemene pedagogische-didactische wenken kan vinden.

MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN¹⁵

Om dit leerplan in optimale omstandigheden te realiseren, moet de leraar Frans over de noodzakelijke uitrusting en didactisch materiaal kunnen beschikken. Dit houdt in:

- een behoorlijk vaklokaal met ruimte voor aankleding (posters, wandkaarten, foto's, knipsels ...) en gemakkelijk verplaatsbaar meubilair om interactieve werkvormen mogelijk te maken,
- een bord,
- een scherm en beamer,
- een degelijke geluidsinstallatie,
- een vaste of mobiele tv- en dvd-speler (indien er geen computer voor dataprojectie aanwezig is),
- de cd's en/of dvd's die horen bij de gebruikte leermiddelen,
- een zakwoordenboek Frans/Nederlands en Nederlands/Frans per 2 leerlingen,
- grammatica's ... (inclusief cd-rom's),
- minimum 1 computer met internetaansluiting voor consultatie en/of dataprojectie en vlotte toegang tot meerdere computers.

Een dergelijk uitgerust lokaal is niet voor elke les nodig maar wel wenselijk.

¹⁵ Inzake veiligheid is de volgende wetgeving van toepassing:

- Codex;
- ARAB;
- AREI;
- Vlarem.

Deze wetgeving bevat de technische voorschriften die in acht moeten genomen worden m.b.t.:

- de uitrusting en inrichting van de lokalen;
- de aankoop en het gebruik van toestellen, materiaal en materieel.

Zij schrijven voor dat:

- duidelijke Nederlandstalige handleidingen en een technisch dossier aanwezig moeten zijn;
- alle gebruikers de werkinstructies en onderhoudsvoorschriften dienen te kennen en correct kunnen toepassen;
- de collectieve veiligheidsvoorschriften nooit mogen gemanipuleerd worden;
- de persoonlijke beschermingsmiddelen aanwezig moeten zijn en gedragen worden, daar waar de wetgeving het vereist.

EVALUATIE

ALGEMENE PRINCIPES

Evaluatie behoort tot de autonomie van de school. Zij tekent binnen het wettelijke kader (SO 64) haar eigen evaluatiebeleid uit. Aansluitend hierop ontwikkelt de vakgroep Frans haar eigen visie en evaluatiepraktijk.

De vakgroep kan onder meer over volgende items afspraken maken:

- de organisatie van de evaluatie en de remediëring;
- de criteria en hun gewichten;
- de instrumenten voor proces- en productevaluatie;
- de communicatie met ouders en leerlingen (bv. vakafspraken aan de leerlingen en ouders bezorgd bij het begin van het schooljaar, rapporteren van resultaten van evaluatie, rapportcommentaren ...).

Een eenduidig en transparant evaluatiesysteem komt de kwaliteit van het onderwijs ten goede. Daarom is het belangrijk om ook over de vreemde talen heen tot een consensus over de evaluatiepraktijk te komen.

Wanneer de school opteert een extra uur (dit is dus niet het extra uur binnen de pool moderne talen) in te richten, dient erover gewaakt te worden dat alle leerlingen van deze studierichting beoordeeld worden op basis van dezelfde doelstellingen, nl. deze uit de basisvorming. De evaluatie van dit extra uur kan evenwel extra informatie geven voor de onderwijsloopbaanbegeleiding en advisering bij het attest. Het kan niet dat een leerling niet slaagt omwille van een tekort op dit extra uur.

WENKEN BIJ EVALUATIE

De leerplandoelstellingen vormen uiteraard het vertrekpunt van elke evaluatie.

Zowel bij dagelijks werk als bij examens worden de vijf vaardigheden evenwichtig geëvalueerd.

Het is ook belangrijk om op te merken dat de vraagstelling voor testen niet verschillend mag zijn van de opdrachten die de leerlingen tijdens de verschillende oefenopdrachten in de klas kregen.

DAGELIJKS WERK

Kennis, vaardigheden en vakattitudes bepalen de resultaten voor dagelijks werk. Om dit alles te evalueren kan de leraar o.m. volgende technieken en instrumenten gebruiken:

- toetsen (korte mondelinge/schriftelijke overhoringen, herhalingstoetsen);
- vaardigheidsgerichte (groeps)opdrachten met evaluatiecriteria;
- oefeningen in de klas en thuis;
- realistische en betekenisvolle projecten;
- observaties van attitudegedragingen;
- reflectie over het leerproces (co-, peer- en zelfevaluatie).

Toetsen, opdrachten en projecten worden evenredig verdeeld over het schooljaar, op basis van het aantal lestijden per week en in samenspraak met de vakgroep en het leerkrachtenteam. De planning, de doelen en de vorm van de evaluatie worden gecommuniceerd aan de leerlingen.

De vakgroep vertaalt de vakattitudes uit de leerplannen in enkele concreet waarneembare attitudegedragingen die tijdens het leerproces kunnen vastgesteld worden door de leerling zelf of geobserveerd worden door medeleerlingen of de leraar.

De leerlingen kunnen in een portfolio hun vorderingen bijhouden en aantonen.

Uit alle evaluatiegegevens kan de leraar belangrijke conclusies trekken over:

- de studiehouding van zijn leerlingen;
- het beheersingsniveau van kennis en vaardigheden van zijn leerlingen;
- de leervorderingen van zijn leerlingen;
- de resultaten van zijn eigen functioneren en didactisch handelen.

De evaluatiegegevens kan men cijfermatig, met symbolen (+/-) en verbaal inventariseren. Er kan ook een evaluatie-enquête van de leerkracht gehouden worden waarbij de leerlingen de leerkracht evalueren. Dit is bijzonder interessant om het eigen handelen bij te sturen.

Alle evaluatiedocumenten hebben een pedagogische waarde: ze tonen waar de leerling staat en kunnen de basis zijn voor een goed geleide foutenanalyse en een remediëringstraject. Het is dus essentieel om de evaluaties grondig te bespreken en door de leerlingen te laten bijhouden.

De leerling en zijn ouders moeten voldoende en regelmatig geïnformeerd worden over de vorderingen, bv. a.d.h.v. een digitaal puntenboekje of via de agenda. Ook resultaten van remediëringsoopdrachten of -processen naar aanleiding van vastgestelde tekorten moeten gecommuniceerd worden aan de leerling en zijn ouders.

EXAMENS

Examens houden een productevaluatie in van kennis en vaardigheden. Bij elke examenreeks komen alle vaardigheden aan bod. De puntenverdeling tussen de verschillende onderdelen van het examen behoort tot de bevoegdheid van de vakgroep die daarover overleg pleegt en haar keuzes motiveert.

Het is raadzaam de leerlingen tijdig en duidelijk over de wijze van examineren in te lichten. Zowel voor het schriftelijk als voor het mondeling examen worden duidelijke afspraken gemaakt met de leerlingen i.v.m. de invulling, de evaluatiecriteria en het verloop van de proef.

Bij de selectie van de leerplandoelstellingen die men op een examen wil evalueren, kan men zich de vraag stellen welke doelstellingen essentieel zijn voor het volgend semester of schooljaar.

Net zoals de evaluatiedocumenten van dagelijks werk, hebben ook de examens een pedagogische waarde: ze tonen waar de leerling staat en kunnen de basis zijn voor een goed geleide foutenanalyse en een remediëringstraject. Het is dus essentieel om de examens ter inzage voor te leggen en grondig te bespreken.

Modelantwoorden kunnen hierbij de volgende elementen bevatten:

- de correcte antwoorden of een beschrijving van de verwachte tekstenmerken (bv. inhoudelijke elementen, linguïstische aspecten, adequaat taalgebruik ...);
- getolereerde afwijkingen van de verwachte oplossing;
- een puntenverdeling of - voor open vragen - een evaluatierooster met uitgeschreven cijfercode voor elk criterium.

Het samen in de vakgroep ontwikkelen en/of bespreken van examens, het analyseren van de examenresultaten van leerlingen om hier bijsturing en remediëring aan te koppelen zijn sterke pijlers van een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk.

U vindt in de virtuele klas Frans bijkomende wenken en informatie m.b.t. evaluatie.

BIBLIOGRAFIE EN SITOGRAFIE

U vindt een uitgebreide bibliografie en sitografie in de virtuele klas Frans op Smartschool.